

"Vanwege het eerste, door het vele, naar het ene."

Queeste

~ de zoektocht naar samenhang ~

Wilco Lensink

Inhoud

Grondtoon

mijn stem weerklinkt
een toon speelt mee
zingt diep vanuit
het hart

een toon weerklinkt
mijn stem zingt mee
speelt diep vanuit
de smart

grondtoon,
grondlegger -
wie kan me zeggen
wie zingt,
wie speelt?

grondtoon,
blootlegger -
wie kan me zeggen
wie wie is?

wij samen
tezamen
gelijkend en één
lichaam, ziel
wij beiden;
strijdend, lachend
nimmer alleen -
één bezielde creatie

weerklinkend als sterren
als stembanden gulden
leeuw en godin
o hulde, hulde!
wie, o wie,
vertelt mij
wie o wie
er zingt?

tezamen deze wereld scheppend
in stand houdend, teniet doend;
samen zo mijn wereld scheppend
in stand houdend, los latend

grondtoon,
grondlegger -
wie kan me zeggen
wie zingt,
wie speelt?

grondtoon,
waarzegger -
wie kan me zeggen
wie wie is?

want diep vanuit het hart
weerklinkt de waarheid
der eenheid:

OM

OM

Who's there?

I am you. People have another
self within themselves.

The self is always composed of two people.

The self which is actually seen,
and the self observing that.

Bewustwording van het bewustzijn achter iedere ervaring

1. psychedelisch vuurwerk

Dwalen, dwalen, altijd dwalend… zo leidde ik mijn leven… immer zoekend maar nimmer vindend, zo sleepte ik mij voort.

Mijn leven is niet altijd over rozen gegaan, maar niemand heeft mij dan ook een rozentuin beloofd. Die moest ik uiteindelijk voor mijzelf creëren – mijn eigen filosofische rozentuin. Een Eden waar natuur en bewustzijn elkaar ontmoeten; waar dieren veranderen in mensen en sublimatie plaats vindt van alles dat bestaat. Dit is mijn afgebakende heilige plek, mijn veilige tovercirkel gevormd door inzicht. Het ontwikkelen hiervan echter was een strijd.

Mijn wereld als kind een duistere plek, en dan mijn onbegrijpelijk leven… "Zal ik voor altijd zo ongelukkig zijn", dat is wat ik mij dagelijks afvroeg. Want de mens, we zijn zo wispelturig, altijd in gevecht — en ook ik, steeds in strijd, met mijzelf en met alles om mij heen. Waartoe dit bestaan? Altijd verlangend om te slapen, in te slapen, niet voor altijd, maar voor even… tot het allemaal wat minder pijn zou doen. Dat ik zou hebben gevonden wat ik zocht, waarvan ik niet wist dat ik het zocht, of zelfs maar dat het bestond. Mijn hele leven zocht ik naar iets dat onvergankelijk zou blijken te zijn, iets van waarde, een betekenis om voor te leven. Ook zocht ik naar iets dat mij bijzonder zou maken, dat mij zou verheffen boven de rest, tot individu zou maken… maar alleen zodat ik zou weten dat ik het waard was om te leven.

Ik stak een kaars aan in de kerk: help mij alstublieft. Ik kan zo niet verder. Ik kan niet leven op deze manier… een kaars voor mijzelf, om te bidden dat het ooit nog goed zou komen. Soms had ik een week lang mijn telefoon uit, iets wat in deze tijd haast ondenkbaar is. Ik werd een kluizenaar. Het hele internet struinde ik af, lezend over alles, met name wetenschappelijke onderwerpen. Die wetenschappelijke onderwerpen vond ik namelijk intens mysterieus. Ik snapte niet goed waar het allemaal over ging — hoe wisten mensen dit allemaal van de wereld? Waar kwam al deze kennis vandaan? Vaak haalde ik boeken uit de bibliotheek, met

name van Carl Jung, wiens diepte-psychologische theorieën mij enorm fascineerden. Ik was eigenlijk in de ban van alles dat ik niet kon, maar wel wilde begrijpen. Dit "niet-begrijpen" heeft me uiteindelijk de das om gedaan.

Dagelijks wandelde ik door het bos, en mijn gedachten waren onlosmakelijk verbonden met mijn "thuisstudie". Hele theorieën ontstonden omtrent alles dat ik maar niet begreep. Door de jaren heen was ik de verbinding met "de realiteit" al een paar keer kort kwijtgeraakt – vaak een ziekelijk zorgen maken om mijn moeder – wat resulteerde in opnames van een aantal dagen. Ik kwam hier eigenlijk na een aantal dagen rust altijd wel weer stralend en lachend uit. Maar uiteindelijk culmineerde het hele proces toch zeker in een hoogtepunt, en wat normaal een aantal dagen duurde werd uiteindelijk een half jaar durende psychose. Alles raakte met elkaar verbonden in mijn hoofd en ik raakte in de war, dit gebeurde heel langzaam maar zeer zeker. In 2011 bereikte dit zijn hoogtepunt.

Het was toen herfst, ik was al een aantal maanden "onderweg" om mijn verstand te verliezen. Ik hield er diepe en complexe theorieën op na over de werkelijkheid, maar ik functioneerde nog… tot december. Ik kan het me herinneren als de dag van gister: aan mijn bureau zat ik toen ik overspoeld raakte door waanzin, het moment waarop de psychose "werkelijk" begon. Maandenlang had ik rituelen uitgevoerd, mijzelf verder de diepte in gedacht, maar het was grotendeels onbewust gegaan. Ineens echter had ik het gevoel alsof werkelijk alles wegviel en ik buiten mijzelf trad. Ik was weg van de aarde, ver weg buiten mijzelf, als aan de top van het universum naar beneden starend. Ik zweefde in de ruimte en zag de aarde vanaf een grote afstand. Ik voelde mij als versteend door de blik van Medusa – versteend van angst –

aangezien ik plotseling geen enkel vat meer had op wat er met mij gebeurde.

Ik belde aanvankelijk 112 maar hing op, daarna belde ik mijn moeder en zei haar dat ze per direct naar mij toe moest komen — ik voelde ook wel aan dat het dit keer menens was. Ik begon wild te schrijven en tekenen, deze boekjes heb ik nog: een vreemde aaneenschakeling van beelden en teksten. Ik had “met Gaia getelefoneerd”, de “poortwachter” gezien; bizarre cryptische tekeningen en symbolische zinnen schreef ik in een rap tempo neer. Ik voelde mij alsof ik een kosmisch geheim had ontrafeld, maar kan me die momenten niet goed meer herinneren. Het volgende dat ik mij werkelijk herinner is hoe de politie bij mij aanklopte, hoe ik in een ambulance werd meegenomen… waarna ik een inrichting werd opgesloten.

Op de een of andere manier stond ik na vijf dagen weer buiten aangezien ik mij op mijn mensenrechten beriep. Ik had niet getekend om mij te laten opsluiten en eiste een advocaat. Zo werd ik psychotisch vrijgelaten. Thuis ging het van kwaad tot erger. Aanvankelijk waren de visioenen magisch, en prachtig, zo werd ik die wereld in gelokt. Maar hoe langer het voortduurde, en hoe meer anderen in paniek raakten, des te meer raakte ik in de war. Alles werd warrig en duister. De ervaringen die ik had in die twee maanden zijn onbeschrijflijk. Visioenen van hemel en hel, diepe initiaties in de mysteriën van God en de natuur, mijn eigen verleden en dat van de wereld; ongekend licht en duisternis wisselden zich in mij af.

De duisternis, oh, die vreselijk psychotische storm… De nacht, een maandenlange nacht, ik wist toen niet meer wat goed of slecht was. En niet alleen dat, ik wist niet eens meer wat echt en niet echt

was. Ik werd heen en weer geslingerd en leek verloren. Mijn ziel zou mij ontnomen worden, erger nog dan de dood, eeuwig zou ik lijden moeten als ik niet zou vechten. Aanvankelijk ging ik door lagen die te maken hadden met mijn eigen verleden, toen dat van mijn ouders. De familiegeschiedenis kwam tot leven in mijn hoofd, daarna de geschiedenis van de "mensenfamilie" — hallucinaties die mij domineerden en tot mijn knieën brachten.

2. "je bent ziek!"

Daar hield het niet op; ik ervoer de verkrachting, verwoesting en vernieling van alles dat ik lief had. Een woest razende storm, een alomvattend psychedelisch schouwspel. Ik herinner mij nachten van zo een terreur dat ik de inhouden van de visioenen niet durf op te schrijven. Ik had ontmoetingen met engelen en demonen – Michaël was mijn mentor, vriend, geliefde en "reddende engel" die mij beschermde. Hij gidste mij door de confrontatie met wat ik de "Chaos Demon" noemde; een kracht of macht die mij dreigde te verslinden, een eventuele mogelijkheid die ten alle tijden voorkomen moest worden.

Een Apocalyps ontvouwde zich in mijn gedachten waar goed en kwaad met elkaar op de vuist gingen; en ik in het midden ervan, als kosmische spil tussen polaire tegenstellingen waar ik aan onderdoor ging. Toen werd het me duidelijk dat ik niet langer kon leven zo, sterker nog, ik was er van overtuigd dat ik zou sterven. Ik wist het zeker: ik ga dood. Ik ben vergiftigd, het water is vergiftigd, de lucht is vergiftigd — paranoïde angsten over vergiftiging maakten zich van mij meester. Dokters stonden aan mijn bed, dringend adviserend hen mij mee te laten nemen naar "een veilige plek". En dat deed ik; veilig wilde ik zijn van alles dat me tergde en zich meester van mij had gemaakt.

Dus ik ging mee, en toen ik daar aankwam werd het al vrij snel duidelijk dat ik niet spoedig weer zou vertrekken; de eerste twee weken daarvan zijn in mijn herinnering slechts nog een zwart gat. Ik herinner me alleen de momenten waarop ik medicijnen geïnjecteerd kreeg, de spuiten. De rest was denk ik te angstaanjagend of onsamenhangend om mij bewust te kunnen herinneren. Een nachtmerrie van alomvattende proporties ontvouwde zich, en in dit duister werd ik omgesmeed. Ik moest vechten, maar ik kon het gewoon niet, ik kon het niet alleen… toen deed iets dit voor mij, maar wie of wat, dat wist ik niet.

Ik begreep het niet maar ontwaakte. Ik wreef de slaap uit mijn ogen, alleen de wereld was niet meer hetzelfde. Ik herkende mijzelf niet meer terug. Ik was als gestorven — als een baby naïef, hol en leeg als een spook. Ik was terug, maar niet helemaal terug; ik leefde, maar eigenlijk niet. Spreken lukte me niet meer, denken nauwelijks. Alsmaar herhalende gedachten, als vastgelopen in de tijd was ik, mijn hersens hadden een optater gekregen en ik was achter gebleven met een trauma. De strijd was me te veel geworden en catatonisch bleef ik achter, verwoest was ik van binnen. Gevangen in herinneringen aan de spookbeelden kon ik niet meer, ik wilde niet meer, ik wilde dood! Aan niets anders kon ik toen nog denken. Wat was ik nou nog waard, wat was mijn hele leven waard geweest? Wat waren alle mooie gedachten ook al weer die ik had gekoesterd, en welke ik zo graag wilde delen? Wat was al mijn denken geweest, behalve schaduwrijke hersenschimmen? Ik wist het niet meer.

Het was inmiddels duidelijk dat ik ziek was. Dit was zo’n beetje het enige dat me de hele dag door verteld werd. Alles dat ik had ervaren en ervoer was niets dan onzin, waanzin, en enige compassie ontbrak. Ik was gewoon één van de velen verloren

zielen die zij moesten drogeren. Ik kwam er achter dat ik moest vechten voor “vrijheden” door te doen alsof ik niet gek was. Ik sprak in die tijd nog met Michaël, maar in tranen vertelde ik hem dat we niet langer konden spreken. Het was vreemd om te spreken met wezens die anderen niet kunnen zien, en als wij zouden blijven converseren zou ik waarschijnlijk nooit mogen vertrekken. Hij was de enige die mij scheen te begrijpen en er altijd voor me was, maar ik moest mijn engel vaarwel zeggen met pijn in mijn hart.

Ik was niet meer wie ik daarvoor was. Alles dat ik was, mijn gehele leven was uiteengevallen, er was niets van mijn persoonlijkheid over. De kennis, de wijsheid die ik daarvoor had ervaren; alles was opgegaan in de waanzin, en ik zat opgesloten. Er werd gezegd dat ik waarschijnlijk een rechterlijke macht zou krijgen, wat betekent dat je een half jaar wordt opgesloten, eigenlijk moet wonen in de inrichting, en dit is wettelijk verplicht. Wanneer je vlucht zoekt de politie je, dan wordt je teruggebracht en extra gestraft, je mag dan bijvoorbeeld wekenlang niet naar buiten of een momentje naar huis. Ik werd dus behandeld als een crimineel terwijl ik geen misdaad had begaan. Leuk is het namelijk niet in zo’n instelling; we hadden niets te doen. Onze kamers waren zo goed als leeg, er was geen internet, behalve in de “AB-ruimte” (activiteitenbegeleiding) waar we elke dag een uur oude tijdschriften mochten lezen en vechten om de computer. Het enige dat we verder konden doen was de dag rokend slijten in het “rookhol”.

In het rookhol bevond zich ook het enige raampje dat werkelijk open kon en waar geen rooster voor zat. Ik voelde me claustrofobisch in die instelling, ik voelde me walgelijk en zo verslagen. Soms werd ik ‘s nachts wakker; één moment wist ik

niet waar ik was, ik had net zo goed thuis kunnen zijn, tot die waas van mij af viel en ik mij weer herinnerde dat ik opgesloten zat. Overdag mochten we wandelen in de met hekken afgesloten binnenplaats, maar in de nacht kon ik alleen ijsberen van mijn kamer naar het rookhol en terug. Ik ging dan naar de rookruimte om – ironisch genoeg – frisse lucht in te ademen door het kleine enige open raampje.

3. vrijheid blijheid

De eerder genoemde vrijheden hielden in dat je de inrichting voor een uur of twee mocht verlaten. Ik kon dan naar huis. Dat was een half uur reizen, dus ik kon ongeveer een uur thuis de brokstukken aanzien die mijn psychose had achtergelaten. Alles zag er anders uit: ik had mijn huis herschikt, allerlei prullaria verzameld en neergezet. Alle objecten in dat "spookhuis" deden me denken aan ervaringen die ik had gehad, die me enorme schrik hadden aangejaagd. Waar ik ook was, ik voelde mij als opgesloten in de herinnering aan die vreselijk traumatische gebeurtenis. Hoe alles zo veel betekenis had gehad; dit verloor, en uiteindelijk alleen een onsamenhangend gebeuren werd waar alles kon gebeuren. Waar ik ook ging droeg ik de angst met mij mee dat ik weer zou wegzakken in die afgrijselijke schimmenwereld.

Uiteindelijk zat ik anderhalve maand opgesloten in de inrichting. De gehele tijd dat ik er zat was het onduidelijk hoe lang ik zou moeten blijven. Uiteindelijk klonk het vonnis: ik mocht vertrekken. Ik was niet langer psychotisch, maar ik was niets meer. Ik kon niet meer spreken, ik kon niet meer denken; mijn geest was kapot. Ik zat thuis de hele dag rokend na te denken over hoe ik mijzelf van kant zou kunnen maken. Enige voeling met wie

of wat dan ook was ik kwijt. Ik was alleen nog met gedachten aan zelfmoord verbonden.

Mijn trauma, in constant levensgevaar te zijn, en niet alleen dat, maar mijn ziel zou branden. Alles dat ik was zou me afgenomen worden, voor eeuwig zou ik in de hel moeten rondzwerven. Goden die mij in de maling namen, demonen die mij lokten met hun valse beloftes, en alles om mij heen in complot, een verbond om mij de waanzin in te drijven. Hoe had ik het zo ver kunnen laten komen? Maar toch, verder leven… spreken, lezen, schrijven, tekenen.. heel voorzichtig trachten te helen. De herinnering lag diep in mij sluimerend, klaar om toe te slaan in zwakke momenten, maar ik probeerde verder te gaan. Na een tijd van vechten, van opnieuw leren denken, begon ik in te zien dat het langzaam beter ging… dat ging het namelijk. Ik deed mijn best te bevatten wat er was gebeurd en dat hielp.

Goed en diep nadenkend over het gepasseerde begon ik het beter te bevatten. Wat was ik arrogant geweest voorheen, wat hooghartig! Ik dacht zoals God te zijn, de kosmos beheersend, maar blijkbaar was het slechts chaos, dat mij toescheen als verlokkelijke liederen. Sirenen die mij de verdoemenis in lokten… ik was zo hard op zoek geweest naar het verheffen van mijn wezen, maar alleen omdat ik mij niets waard vond. Wat was ik gemeen geweest, wat een vreselijke sporen had ik in de wereld achtergelaten! Ik sidderde bij de gedachte aan hoe ik mijn vrienden had vernederd, mijn familie had bezeerd en werkelijk alles had verwoest, hoe ik mijn leven aan flarden had gescheurd zoals een wild beest dat uit is op bloed. Ik was niet dankbaar voor het leven, ik haatte het — alles moest het daarom ontgelden, ook ikzelf dus.

Zulke pijnlijke inzichten, en toch verder leven, weer verder strijden. Proberen alles goed te maken, trachten minder haatdragend te zijn… Het was ook de schuld van niemand, zelfs van mijzelf niet, want niemand begrijpt het uiteindelijk, allen doen we maar wat. Proberen te begrijpen en te vergeven… maar mijzelf kon ik niet makkelijk vergeven. Ik had er een potje van gemaakt en naast mijn schuldgevoelens schaamde ik mij. Oude patronen die maar niet leken te verdwijnen, die mij steeds opnieuw domineerden en in de war brachten. Verslavingen, zo veel; verlangens en zulke stomme gedragingen. Ik wentelde mij alom in zelfdestructie. Aanvankelijk wilde ik mijzelf verwoesten, daarna vluchten van mijzelf, en nu nog pluk ik helaas de vruchten van die conditioneringen. Vluchten, op de vlucht willen, en altijd te veel willen, alles veel te snel willen, steeds mijzelf bewijzen willend.

4. zes jaar later

Ook al was ik niet langer ziek, ik voelde mij toch ziekelijk angstig… bang voor de diepten, een ongeluk zit in een klein hoekje. Zo veel duisters binnenin mij, zo veel dat ik verborgen had gehouden, voor anderen en zelfs voor mijzelf… er waren dingen in mij die ik verdrongen had, vroeg of laat zou dit opspelen. Ik moest opnieuw de diepte in gaan - ik moest het onderzoeken - anders zou het verleden zich herhalen.

Ik ging uiteindelijk door een proces waar ik als het ware mijn psychose van zes jaar terug herleefde. Langzaam kwamen er herinneringen naar boven die enorm pijnlijk waren, maar ik was dankbaar dat ze eindelijk mijn bewustzijn in kwamen waar ik ze kon bekijken en een plek geven. Het beangstigde me aanvankelijk wel omdat ik dacht dat ik wederom mijn verstand zou verliezen, dat de ervaringen me zouden overmeesteren. Zelfs in mijn

alledaagse nuchtere staat was er namelijk iets “in mij wakker geworden”. Tot mijn verbazing gebeurde toen iets wonderlijks: figuren ontstonden in mijn fantasie en ik sprak met ze in meditaties.

Het was vreemd. Op een bepaald moment dat ik me goed herinner was het alsof ik opnieuw werd bezocht door Michaël, mijn engel en geliefde uit mijn psychose. We begonnen te praten. Ik was in de zevende hemel mijn geliefde weder te ontmoeten, tot ik bang werd. Waren dit de eerste stappen op weg naar een tweede, misschien wel permanente psychose? Ik was inmiddels gelukkig wijzer en voorzichtiger dan voorheen: opnieuw nam ik afscheid van mijn engel, ditmaal in de wetenschap dat dit voor mij op dat moment het beste was. Aan de ene kant was mijn Michaël een aartsengel die mij de liefde gaf die ik nergens anders ervoer, aan de andere kant was hij als een Lucifer die mijn ondergang zou hebben kunnen worden als ik niet voorzichtig zou zijn geweest.

Hier was het echter niet mee gedaan. Inzichten bleven in mij opkomen en de wonderlijke ervaringen bleven zich opdringen. Dagelijks nam ik daarom voor mijzelf momenten waarop ik deze ervaringen de vrije loop liet; ik liet ze bewust toe zonder mijzelf hierin volledig te verliezen. Overdag werkte ik en ‘s avonds gaf ik mijn verbeelding de ruimte. Dit waren meditaties die door Carl Jung ook wel beschreven zijn als ‘actieve verbeelding’. Hij doorliep hetzelfde proces, zoals beschreven in zijn autobiografie. Ik ging in gesprek met die gedachten, beelden, en figuren die in mij opkwamen. Ik schreef deze gesprekken zorgvuldig op.

Een wezen dat ik “moeder natuur” noemde begon mij te onderwijzen. Ze sprak helder als een moeder, vriendelijk als een dierbare, en wijs voorbij woorden die ik zelf had kunnen

bedenken. Ik bewandelde reeds een leven lang haar velden, maar ik zag haar niet, ik kende haar niet, ik was blind voor haar aanwezigheid… tot ze sprak. Ik werd meegenomen op een reis door verborgen werelden, geheime kennis van meesterlijke allure, aan de hand genomen de diepte van de geest in. Het was echter niet als voorheen, waar alles mij de verdoemenis in lokte… dus ik besloot de bron te vertrouwen. Ze schonk me in liefde haar kennis, wijsheid en inzicht; ze verhaalde over haar wezen, mijn wezen, en ons lot. Ze wilde het met mij delen omdat ze vond dat ik het waard was.

Maar ik werd bang, wat werd ik bang ineens. Hoe kon zoiets bestaan? Hoe kon een nietig mens als ik converseren met het de ziel van deze natuur? Blijkbaar begon ik mijn verstand weer te verliezen… maar toch, keer op keer werd mij op het hart gedrukt dat dit niet zo was. Ik moest sterk zijn en vertrouwen hebben, ze zou mijn duister verlichten, al mijn vragen beantwoorden, me dat laten zien dat ik moest zien. Aan de hand genomen werd ik, tot het eind van waar de kosmos zich uitstrekt. Toen gebeurde het… het duister onthulde zich en ik slaakte een oerkreet. Aan de rand van het universum te zijn, over de grens van het begrensde heen kijkend… ik had dit eerder meegemaakt, ik raakte in paniek. Het ophouden te bestaan van alles dat bestaat, dat samenhangend en coherent is… help! Die alomvattende, duizelingwekkende en tot in de oneindigheid strekkende verstrengeling. Er werd verklaard:

Kun je geloven in jezelf? Alles heeft je voorbereid
op dit éne moment. Dit is het ultieme uiteindelijke,
het allerlaatste waar alles naartoe heeft geleid.
Snel! Voer je rituelen uit! Combineer al je inzichten
en maak mij trots! Bewijs jezelf voor eens en altijd.

Als op een slagveld, tussen twee tegengestelde troepen, en ik, als spil tussenbeide, tussen chaos en kosmos… “wees sterk nu!” werd er geroepen. Ik voelde mij als tussen twee ultieme krachten geplaatst: ik was plots het bewustzijn dat verantwoordelijk is voor het in stand houden van het gehele gemanifesteerde universum, ik was hetgeen waarbinnen dit universele gebeuren plaats vindt, het spel waarbinnen het in balans brengen op ieder niveau weerspiegeld wordt… toen zag ik eindelijk de waarde van deze kosmos in, de samenhang hier, de samenhang in mijn geest en overal. Ik voelde ontsteltenis en verwondering, maar ondanks de verwondering verkeerde ik in doodsangst, nu plotseling íkzelf verantwoordelijkheid droeg voor werkelijk de gehele manifestatie van de natuur.

Ik zag in wat een kracht nodig was geweest om het alles te bedenken, het alles te ordenen, alles vanuit het verstrengelde, vanuit de oer-materie. Wat een intelligentie! De barensweeën van de natuur zelf, haar strijd zichzelf te onderscheiden uit het primaire begin, een balans te bewerkstelligen binnen zichzelf waarin alle tegenstellingen aanvullingen zijn… nadat ik het geheim van de kosmos in de ogen had gekeken kwam ik uit mijn trance. Ik realiseerde mij toen echter niet meer precies wat ik aanschouwd had en wat het belang er van was. Alles was half bewust aan mij voorbij gegaan. Ik snapte niet precies wat er was gebeurd, ik herinnerde mij vaag de strijd maar ik snapte de betekenis ervan niet. Wat had ik nou eigenlijk gezien? Het enige dat ik echt zeker wist was dat ik de dood in de ogen had gestaard, dat alles had kunnen ophouden te bestaan op dat moment. Ik werd dus geconfronteerd met mijn eigen ontoereikendheid en tevens met mijn sterfelijkheid.

Mijn ijdele dromen, om mijzelf te vereeuwigen en voor altijd te leven, een hoop op de hemel, als deze persoonlijkheid voortbestaan tot het eind der tijd… alles van dat raakte ik toen kwijt en moest hiermee in het reine komen. Dit was een lastig proces. Aanvankelijk dacht ik dat dit de enige reden van het hele gebeuren was geweest, om mij op mijn sterfelijkheid te wijzen… Ik viel terug in twijfel en ongeloof. Ik dacht dat ik weer in de maling genomen was door mijn eigen psyche, daarom keek ik niet meer naar de gesprekken die ik had opgeschreven. Ik was zo geschrokken van de kosmische strijd die ik had ervaren dat ik niet langer durfde te vertrouwen op mijn verstand. Bovendien wist ik niet waarom ik mij dit allemaal op de hals haalde. Waartoe was ik op zoek naar al die kennis? Wat was mijn intentie? Ook vroeg ik mij af of ik het wel waard was zoiets groots als de geheime kennis van de natuur te aanschouwen, en of het überhaupt wel iets groots was, of slechts een té fantasierijke gedachtegang van mij.

Schommelend tussen tegengestelde krachten, die van verwoesting en verheerlijking van mijn wezen, zo leefde ik voort. De natuur zei me ooit: “Durf je mij opnieuw te vinden? Durf jij je opnieuw met mij te verbinden? Dan zullen we altijd samen zijn. Is dat wat je wilt?” Maar ik durfde mij niet opnieuw te verbinden. De communie die mij aanvankelijk zo diep en betekenisvol had toegeschenen liet me in verwarring achter. Bovendien lag er diep in mijn wezen een angst verborgen, een gevoel van onzekerheid, een zeker onwaardig voelen. Later pas realiseerde ik mij plotseling de diepere betekenis van het voorval. De natuur had mij willen laten zien hoe bijzonder het is dat dit hier allemaal bestaat, wat een moeite het had gekost om het te produceren, en dat het wel degelijk zin heeft, net zoals mijn eigen leven zin heeft omdat ik er deel van uitmaak. Het ritueel had wel zeker betekenis gehad, het was zinvoller dan ik op dat moment kon bevatten.

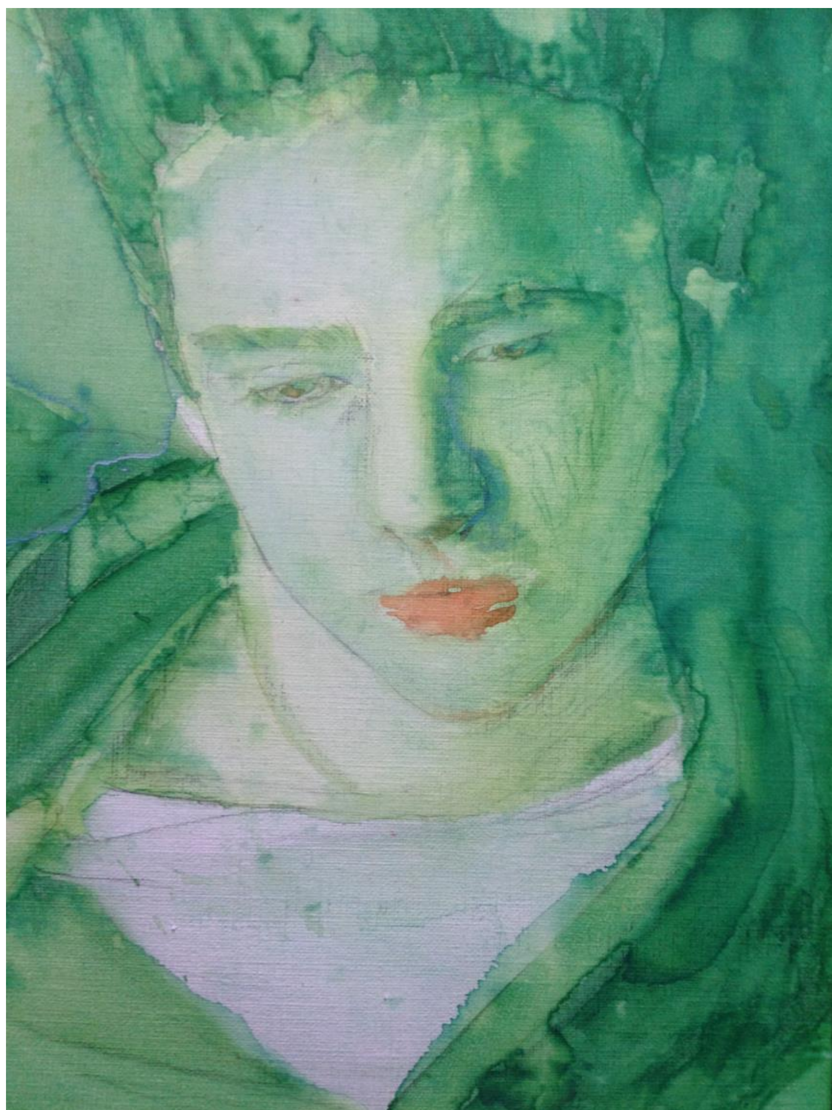
Even voelde ik mij gesterkt, maar elke dag ebde de herinneringen aan het voorval meer en meer weg, en hoe zeer ik ook mijn best deed mijn goede bedoelingen vast te houden, het lukte me niet. Weken, maanden, een jaar gingen voorbij, toen leek het alsof ik weer terug bij af was… maar na een week van mij onderdompelen in het bevredigen van onhandige verlangens gebeurde geheel onverwachts iets bijzonders — op een groots dieptepunt werd ik plotseling overvallen door een diep hoogtepunt. Terwijl ik een begeleide meditatie deed bemerkte ik een bijzonder gevoel, een monumentaal gevoel. Wat ik toen meemaakte heeft een diepe indruk op me achter gelaten.

5.

Een bepaald voorgevoel drong zich op dat er iets aparts stond te gebeuren. Angst bekroop mij, een angst om de controle kwijt te raken… durfde ik mij hieraan wel over te geven? Aangezien ik eigenlijk niets meer te verliezen had zette ik mijn angst opzij en besloot bewust te ondergaan wat mij te wachten stond. Ik vertrouwde op mijzelf dat ik het aankon, op het universum dat het goed zat — in mij ontstond een onwrikbare zekerheid dat het alles een helende ervaring zou zijn. Toen: een soort trance sloeg in… maar ik bleef mij de gehele tijd bewust. Er waren geen hallucinaties, geen magische verbeeldingen, alleen een klinkklaar en heldere ervaring. Ondanks de staat waarin ik verkeerde, ondanks dat ik een zondaar ben en vind dat ik zoiets moois niet verdien, ontving ik tóch een geschenk — een inwijding kwam mij toe. Het was alsof ik tot ridder werd geslagen, beloond voor mijn harde werk – mijn filosofisch streven – dit ervoer ik zo. En ook al was het misschien geen kroon, het was mij goud waard.

Dieper en dieper gaand, mijzelf loslatend, een aanvankelijke gedachtegang: wie ben ik, wat kan ik nu eigenlijk "mijzelf" noemen? Waaruit bestaat dat "zelf" nu eigenlijk? Er is niets dan een verhaal dat ik "ik" noem, een verzameling gedachtes… is mijn persoon niet meer dan een gedachte? En zo ja, waar bestaat deze fictie dan, wat is een gedachte, waar kan ik die vinden? Kan ik het beetgrijpen? Nee… Ik probeerde het te lokaliseren maar dat ging niet, ik zocht naar een centrum maar vond toen slechts ruimte… Wie is het die de gedachten interpreteert, wie luistert er naar de gedachten? Ik probeerde dit te vinden, maar hoe langer ik keek, hoe leger alles werd, hoe stiller het werd van binnen. En dan het oplossen… langzaam maar zeker bleef slechts nog een bewustzijn over dat niets bevatte — het was volledig op zichzelf. Het lichaam leek te verdwijnen en ik voelde geen grens meer tussen mij en het omringende… ik maakte er deel van uit zoals een golf niet los van de zee kan bestaan.

De angst opzij gezet hebbende werd alles toen steeds stiller, steeds minder aanwezig, tot alleen een bewustzijn overbleef. Slechts nog energie was ik, of iets anders waar geen woord voor is, een opmerkelijke sensatie — geen lichaam meer te ervaren. Langzaam viel het alles van mij af: mijn zwaarte, wie ik was, hoe dat voelt, mijn verleden… mijn gehele geest werd stil. Ik had geen enkele gedachte meer en observeerde slechts, de kosmos als hoorspel aanschouwend. Loslaten, loslaten. Ik had het gevoel opgenomen te worden in een groter bewustzijn, een alomvattende eenheid, en deel te zijn van mijn schepper… dit grootse lichaam van de natuur, materie en geest als één verschijnsel, niet langer herkenbaar als het een of het ander. Ik was alles, en tegelijkertijd helemaal niets, want er was geen ik, er was geen persoonlijkheid zoals ik het normaal ervaar. Het was niet eens zo zeer míjn bewustzijn, want er was geen sprake meer van een "ik" dat

identificeerde, of zelfs dus maar iets waaraan ik identiteit kon ontlenen.

Er was toen slechts registratie van een perfect homogene leegte, een duister: niets en tóch iets, want ik was mij er van bewust dat er op die plek niets was om bewust van te zijn. Het was een staat voorbij elke tegenstelling of dualiteit: er was geen enkel onderscheid omdat er niets was om onderscheid tussen te maken. Niets dat het onderscheid zou kunnen, willen of moeten maken, alleen onaangetast bewustzijn, niets behalve het bewustzijn zelf, zelf-reflecterend zichzelf als meditatieobject beschouwend. Geen lichaam te hebben, geen gedachten te hebben, geen gevoelens te hebben… een diepe slaap, maar geen échte slaap, omdat het bewust geregistreerd werd. Een totaal alleen-zijn, want er was geen onderscheid tussen mij of iets of iemand anders, maar alleen voelde ik mij niet, aangezien ik één ding was dat alles was dat bestond. Het gevoel 'eenzaamheid' bestond daar niet, niets bestond behalve dit stralende bewust zijn van die leegte. Er waren geen definieerbare gevoelens, enkel gelijkmoedigheid.

Ik zag niet "het licht", maar het duister, en het was prachtig. Ik voelde mij veilig ingekapseld als in een baarmoeder, ik kreeg het gevoel alsof ik mijzelf was zoals ik was vóór mijn geboorte, toen niets mijn bewustzijn nog in was getreden. Ik heb die leegte daarna gevuld met herinneringen aan allerhande ervaringen, langzaam vulde ik het in dit leven, of werd het gevuld — met dat wat ik observeerde, gevoelens en gedachten omtrent deze observaties komen er daardoor in op. Zo schiep ik mijn eigen versie van het universum, maar die ervoer ik daar niet. Dit hier was de essentie van mijn microkosmos, vóór dat wat ik als "mijzelf" beschouw tot leven kwam! Zo prachtig leeg en stil — uit dat perfecte "net-niet-niets" is mijn hele wereld dus ontstaan. Het

was magisch, onwerelds, en tegelijkertijd had het niet vertrouwder kunnen aanvoelen. Het gevoel dat ik ervoer, dat van ongeboren zijn, de volledige rust die ik ervoer… daarin schuilde – ook al was het woordloos, beeld-loos en geheel losgekoppeld van elke zintuiglijke ervaring – een schoonheid die ik nooit tevoren ervaren had.

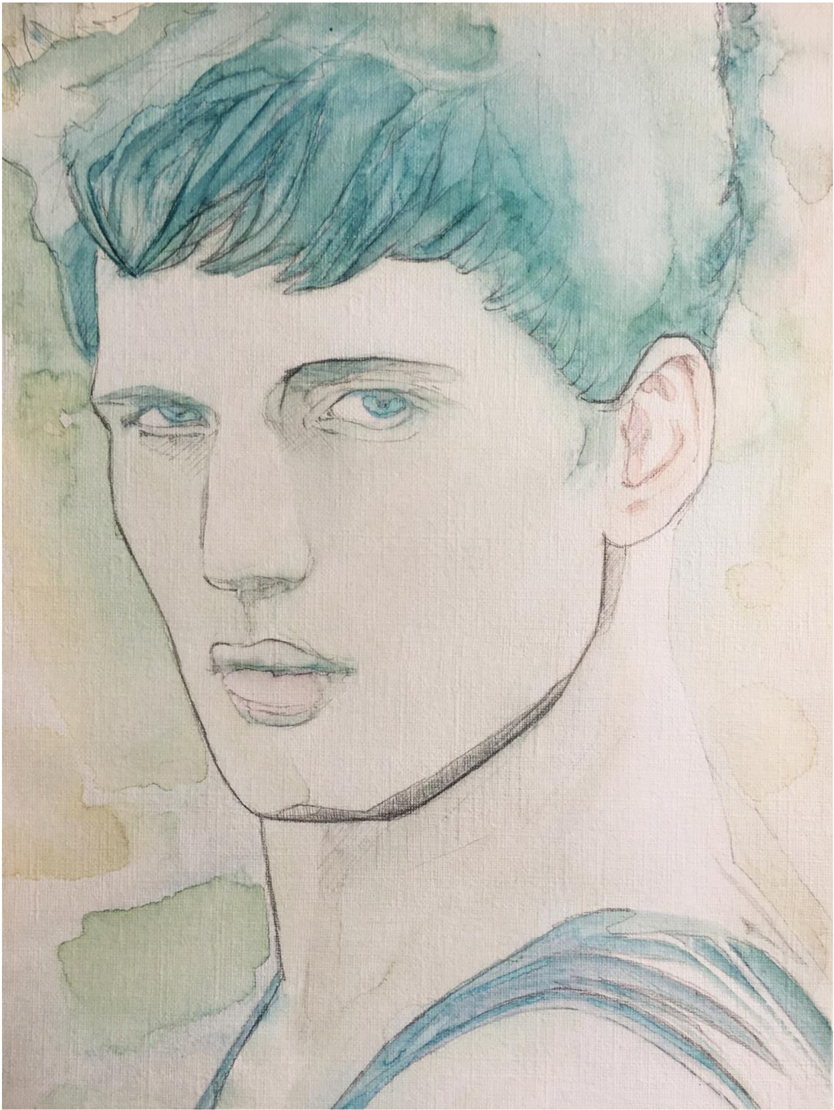
Zonder beweging, zonder willen, zonder strijd, zonder pijn of leed… slechts rust en vrede, idylle. Ik was alles dat bestond, alles omvattend en toch leeg, volledig ongevormd maar niet chaotisch. Een nog ongevormde kosmos: de kiem van mijn geesteswereld en perfect in balans. Het was zoals ik mij de geest van een eventuele God voorstel, of van de natuur, voordat ook maar iets bestond, voordat de creatie zich begon te ontvouwen. Het eerste bewustzijn van waaruit alles voortgekomen is; dat waarover men spreekt als zij zeggen “eenheidsbewustzijn”. Toen: terugkomen, opnieuw in de war raken, verstrengeld in de materie, in gedachtegangen en alledaagse beslommeringen. Dit is nu eenmaal hoe het gaat, dat weet ik inmiddels — elke piekervaring kent een dal. Echter, iets veranderde, iets in mij werd wakker: een hernieuwde verbinding die ik voel met deze kosmos, een vertrouwen in mijzelf en de intelligentie van dit universum als levend wezen. Een autoriteit aan wie ik verantwoording af moet leggen, maar welke mij leidt zolang als ik geloof.

6.

Door mijn ervaring van laatst was ik zo onder de indruk dat ik mij de relevantie van dit gesprek meteen herinnerde. Ik was enorm onder de indruk van de gehele ervaring, waarvan ik slechts had gelezen in oude godsdienstige en filosofische geschriften. Het was bijzonder — om zonder angst te zijn in die leegte… om geen

persoon meer te hoeven zijn, niets om te verdedigen, niets om te oordelen of te veroordelen. Het was een idee dat me voorheen zo veel schrik had aangejaagd: mijzelf niet te zijn, geen gedachten te hebben, niets te voelen… maar het was hemels, er was rust en een oneindige vrede. Ik begreep dat dit mijn grootste verlangen is: om zonder tegenstrijd te zijn, geen strijd tussen gedachten, geen tegenstrijdige gevoelens en verlangens, geen wrijving tussen binnen en buiten, tussen anderen en mijzelf. Wat als dit zoals de dood is, vroeg ik me later af. Een einde aan de strijd, en los te kunnen laten in liefde. Te weten dat ik liefde gaf, liefde kreeg, liefde was. En dan zo leeg te worden, vervuld van liefde los te laten, alles achter mij te laten, en op die plek te zijn waar ik was laatst. Mij zo lang het nodig is bewust te zijn van die vrede — die perfecte, oneindige, alomvattende leegte, waar tijd niet bestaat.

Maar ook al is het tijdloos, het is niet eeuwig, dat hoeft het niet te zijn denk ik. Hoe graag ik vroeger ook hoopte op hemels, reïncarnatie, tweede kansen of voor eeuwig als bewustzijn voortbestaan, daar ben ik inmiddels van terug gekomen. Dit gezien hebbende is terugkomen niet meer nodig. In stilte, leeg en vredig te zijn, rustend en alleen bewust van die perfectie… zo lang tot ik het los kan laten… waarna zelfs het bewust zijn van het bewustzijn zelf verdwijnt. Wanneer mijn tijd daar is en de kaars bijna opbrandt… laat mij dan de vlam van verlangen kunnen uitdoven… geen nieuw leven! Het bewustzijn – zelfs van die leegte – opgeven wanneer ik er klaar voor ben, zodat het voor altijd ophoudt. Het punt bereikt waarop het volmaakt is, wetende dat het betekenis droeg, dat alles ergens zin had, en het goed is zo… dat is mijn streven in dit leven, om zo moedig te leren zijn. En toch… dat gezegd hebbende… als ik terug móet komen, om het allemaal nog eens over te doen, om deze wereld opnieuw van dienst te zijn… dan zou ik zelfs dat met liefde doen.

Audiëntie met Michaël: de boodschapper

Zoals ik schreef kwam ik middel van het proces van actieve verbeelding in contact met diepe lagen van mijn geest, die langzaam vorm en zelfs persoonlijkheid kregen. Deze "figuren" deelden hun geheime kennis met mij; kennis over mijzelf, hen en het universum. Het volgende schreef ik naar aanleiding van een tweede, bewuste ontmoeting met een figuur die ik Michaël noemde.

Sinds een aantal dagen voel ik me anders. Het is geen negatieve verandering. Ik weet nog niet goed wat ik er van moet maken, maar dat maakt op de een of andere manier niet uit. Er zijn momenten waarop ik bang ben dat ik mijn verstand aan het verliezen ben maar ik word er steeds op gewezen dat dit niet zo is, dat er zich een natuurlijk proces ontvouwt dat ieders geboorterecht is en waar ik dus niet bang voor hoef te zijn.

Michaël is terug; hij laat me weten dat de informatie die ik ontvang op deze wijze ieders geboorterecht is en er slechts een zuivering van de persoonlijkheid plaats vindt. Geen bombastisch, allesomvattend kapot breken en bijéénrapen zoals een donkere nacht, een psychose of echt een kosmisch ego-sterven... dat heb ik al meegemaakt. Nu eerder een omsmeden waar ik langzaam tot de waarheid over mijzelf kom.

Ik vroeg Michaël wat mijn rol was in dit leven of zelfs in deze wereld. Het antwoord was:

– wat voor rol wil je spelen? wat wil je vertellen?

iets… misschien zelfs niets… laat geen spoor achter…

– maar dat is onmogelijk (beelden van vlinder/aardbeving)

* een liedje: alles staat met alles in verbinding. dan wordt er toegevoegd: “dat is echt zo.”

Kennelijk is dat zo. Die verbinding dacht ik, is iets onzichtbaar, bijna abstracts, maar ik word terechtgesteld. “Zie je dan niet hoe elke actie een uitwerking heeft? Dit is niet onzichtbaar, dit is klinkklaar. Maar ook materie. Alles stroomt in elkaar over en de enige grens die werkelijk bestaat ligt in de geest.”

Als ik dreig bang te worden word ik herinnerd aan het feit dat ik en die wijze energie één zijn en dat ik me dus nergens druk om hoef te maken. Ik ben niet “opgesplitst” noch neem ik mezelf in de maling wordt me toegezegd. Een oeroude connectie is slechts in ere hersteld. Een weerzien met een oude geliefde. Een gevoel dat je volledig gekend en gezien wordt, toch geaccepteerd wordt, maar geen enkel moment wordt er gelogen of om de waarheid heen gedraaid. Er is alleen zo veel onschuld en een prachtige eerlijkheid als van een kind. Verpakt met een gratie en inzicht dat ergens lijkt op dat van een kind, maar dan één dat het geheel overziet. Het is niet “gister geboren”. Niets in deze kosmos is voor hem onbekend.

Hij kan me alleen niet alles vertellen dat ik wil weten. Hij geeft het toe wanneer hij dingen niet onder woorden kan brengen. In dat geval nodigt hij me uit mijn ogen te sluiten, te luisteren en te zien. Dit proces van actieve verbeelding, legt hij uit, is vitaal in onze communicatie. Ik sta aan het begin en moet nog veel oefenen maar ben receptief en heb geleerd te luisteren zegt hij. Hij vind het bijzonder dat we zo direct kunnen communiceren, zelfs zonder woorden, alleen in beeld of zelfs met alleen maar een gevoel of een

sensatie. Het is zeer subtiel maar kristalhelder. Ik vind het ook bijzonder alleen kan ik nog niet alle twijfel opzij zetten, hoe zeer ik ook voel dat deze energie het allerbeste met mij voor heeft.

Hij heeft vaker laten weten dat wij één zijn en ik mijn gedachten niet "hardop" hoef te denken. De gedachte is er al voordat hij gedacht wordt. En die kan hij zien. Ik hoef geen enkele moeite te doen om uit te leggen wat er in me om gaat want hij ziet alles. Als ik er vragen over heb geeft hij antwoord en zo kom ik tot inzicht. In hem zie ik mijzelf weerspiegeld alsof ik een spiegelbeeld aanschouw met de kracht te helen en verkwikken. Rondom de spiegel zijn robijnen en smaragden, bovenaan een bas-reliëf van de caduceus, de staf van Hermes en Mercurius.

Wat betekent dit allemaal? Nogmaals, en dit is vaak, herinnert hij mij er aan dat wij één zijn. En eerst dacht ik dat hij een aspect van mijzelf was. Maar heel misschien ben ik een aspect van hem. En daarmee bedoel ik… ik besta, ik ben een mens, ze hebben mij de naam Wilco gegeven. Dat is allemaal duidelijk en normaal en in dat opzicht is alles doodgewoon en zoals altijd.
Ik heb gedachten, een geest. Maar waarbinnen vindt dat weer plaats? Heel misschien ligt het ingebed in een grotere intelligentie en ben ik een deel van iets veel groters? Zoiets schijnt de energie te denken/aan mij te vertellen. Ik vraag hem waar hij dan weer deel van uitmaakt en zie weer iets groters.
En dat groters maakt weer deel uit van iets groters, tot in de oneindigheid zo groot. Nou ja, niet eens oneindigheid… maar zo ver en groots dat de grens ervan er niet toe doet -- het is iets dat we als mens op geen enkele manier kunnen bevatten.

- De immensiteit en meerlaagdheid van alles dat bestaat, hoe het

in elkaar haakt… Het is één ding dat uit vele dingen bestaat, één universum of materie dat zichzelf continu omsmeedt.

maar wie smeedt? Wat smeedt?

– de natuur natuurlijk

maar gedreven door wat?
– door zichzelf, zoals de onbewogen beweger

ik kan niet begrijpen hoe iets uit niets kan ontstaan! hoe kan er een beweging bestaan die zelf on-veroorzaakt is? of anders bestaat het altijd al? maar hoe…

– is het echt belangrijk? wil je het weten? sluit dan je ogen.

beeld van een horizon waaruit alles ontstaat

– de tijd herhaalt, evolutie herhaalt zich. het herhaalt zich in ieder van ons op allerlei niveaus, lichamelijk en geestelijk. zoals jij leert van je fouten, zo valt de mensheid neer en staat op. zo komen zij tot bewustzijn. gehele beschavingen ontstaan en vergaan binnen het allesomvattende canvas van dit universum maar vooral op aarde waar leven mogelijk is. (*beeld van yin/yang). de beschavingen vergaan niet zo zeer door natuurrampen maar door wanorde. het wegvagen van grenzen. dit lijkt gewenst maar de mensen zijn niet voorbereid om op hun eigen benen te staan. zij hebben een collectief nodig om voor hen te denken. Mensen voelen zich machteloos en daarom sluiten ze zich aan bij een groep; voelen zich stuurloos en richtingloos. zij sluiten zich aan bij een orgaan dat groter is dan hen en kunnen zo meer macht uitoefenen… samen sta je sterk. zie je hoe gevaarlijk dit is?

Hiervoor moet een mens vrijheid en individualiteit inleveren. de wetenschappelijke maatschappij waarin de mens nu leeft wordt eigenlijk gekenmerkt door een zekere arrogantie waarbij men denkt alles te weten. dit wereldbeeld waarin de gehele kosmos ontraadseld lijkt stompt de mensen af op een vreselijke manier. ze zijn alles vergeten lijkt het dat ze hebben meegekregen. ze zijn vergeten zich te verwonderen over het altijd aanwezige en alles doordringende mysterie.

je zegt dat we zijn vergeten wat we hebben meegekregen… maar wat hebben de mensen dan meegekregen?

– alles om gelukkig te kunnen zijn. maar ze herinneren zich het niet.

wat herinneren ze zich niet?

– hun vrije wil en hoe ze die kunnen aanwenden om hun eigen meester te zijn. weet je nog dat je dacht dat ik was ontstaan om voor jou te denken of zelfs maar je denken te domineren? nu zie je dat dat niet waar is. ik adviseer slechts, suggereer. jij bent bovenal vrij, vrij om alles te onderzoeken en te zien waar het resoneert. maar je zult uiteindelijk zien dat de prachtigste dingen kunnen gebeuren als je leert luisteren naar je ziel.

microscope.txt - Kladblok
Bestand Bewerken Opmaak Beeld Help
life through a different lens
MEDITATION
CHAMPIONSHIP
U.S.A

Audiëntie met Boeddha: verbeeldingskracht

Het volgende schreef ik naar aanleiding van gesprekken en ervaringen omtrent een gedachtegang die ik Boeddha noemde.

Zelfreflectie kan wel gezien worden als in het reine komen met onszelf, het kritisch kijken naar, maar ook leren waarderen en accepteren van onszelf. Dit moet steeds opnieuw gebeuren omdat er van alles gebeurt in een mensenleven. Meditatie kan een fijn hulpmiddel zijn. Soms wordt het doel van meditatie beschreven als een soort ontstijgen van dualiteit. Daar kom ik zo op terug.

De Boeddha

Boeddha betekent 'ontwaakt'. Boeddha Gautama (één van vele Boeddha's) hield wel van een meditatiesessie. Zo kwam hij tot vele conclusies over de realiteit en dat werd een mooie leer. Hij zag: er is lijden in de wereld. Hij wilde weten waardoor dit lijden nu veroorzaakt wordt.

Boeddha kwam tot de conclusie dat mensen onderhevig zijn aan verlangen, wat leidt tot grijpen naar materiële verschijnselen. Om los te breken van dat verlangen beschreef hij een pad van zuivering. Dit is het achtvoudige pad en de leer van de dharma. De verlossing van de verlangens werd door Boeddha beschreven als een vlam die dooft, of een dorst die eindelijk wordt bevredigd.

Een bodhisattva is een persoon die, geleid door een grote compassie (een soort moreel kompas), het boeddha-schap wil bereiken voor het welzijn van alle wezens, niet slechts zichzelf. Veel mensen willen zichzelf graag bevrijden van ongemak omdat

dit ongemakkelijk aanvoelt. Een bodhisattva realiseert zich dat hij niet “in zijn eentje kan wegzweven”. Daarvoor geeft hij te veel om de natuur en zijn medemens.

Boeddha Gautama zei dat wij allen een boeddha-natuur in ons hebben. Door middel van meditatie, zelfreflectie, contemplatie en concentratie zou deze gerealiseerd kunnen worden.

Meditatie

In een meditatie zijn de ademhaling en het lichaam in het algemeen doorgaans het studie-object. Dit komt omdat de geest (concentratie) en lichaam (ademhaling) dan gaan samenwerken, het is een connectie tussen geest en lichaam. Zo kan men de concentratie trainen en bewuster worden van wat er zich in de geest afspeelt.

De truc is dan om dit uiteindelijk toe te passen in het dagelijks leven, wat lastig is. Soms moeten we letterlijk een adempauze nemen. Boeddha zegt dat als we ons hier in trainen dat we deze staat van concentratie gemakkelijker langer kunnen vasthouden en minder snel uit balans raken.

Onbewuste processen

Waarom is het object van de studie nou de ademhaling? Dat komt omdat het ten eerste de levensadem is die ons fysieke gestel ondersteunt. Verder is het vaak zo dat de ademhaling geheel onbewust gebeurt, of in ieder geval grotendeels onbewust.

Net zoals veel andere dingen in het leven. Vele gevoelens en complexe gedachtepatronen liggen onder de grens van het directe bewustzijn, dat waar we ons op een bepaald moment bewust van

zijn. Het doel van zelfreflectie en meditatie kan zijn om die onbewuste patronen naar de oppervlakte te halen en ze te onderzoeken.

De ademhaling heeft effect op hoe het lichaam aanvoelt en dus ook op hoe de geest “aanvoelt”. Als we bijvoorbeeld angstig zijn kunnen we snel gaan ademhalen en licht in ons hoofd worden. Zo kan een spiraal van gevoelens en gedachten ontstaan, wat bij sommige mensen zelfs kan leiden tot paniekaanvallen, depressie of heftige psychologische conflicten.

Dualiteit ontstijgen

Er zijn meerdere redenen waarom mensen mediteren. Eén daarvan is om een punt buiten het conflict te vinden (transcenderen van dualiteit) van waaruit men naar het conflict kan kijken. Dit is het centrum waar men het vaak over heeft, dat ‘zelf’ dat het punt is buiten het engeltje/duiveltje verhaal in ons hoofd. Er wordt een kleine afstand genomen van het conflict zodat het onderzocht kan worden, eventueel ervaren waar nodig, en zo kan het worden verwerkt. Het punt buiten het conflict vinden is een groot onderdeel van vele filosofieën en dit zal ik later nog verkennen.

Tijdens een meditatie, zelfs tijdens een korte meditatie, kunnen vele gevoelens en gedachten opkomen. In het dagelijks leven komen deze ook op, alleen dan zijn we ons er minder van bewust. Omdat we ons er niet van bewust zijn worden ze als het ware afgesplitst en geprojecteerd op de omgeving. Waar meditatie goed bij kan helpen is het opnieuw toe-eigenen van deze geestelijke inhouden. Zoals de alchemisten zo mooi zeiden: de geest uit de stof extraheren.

Chakra's

De leer van de chakra's stelt dat al die "energieën", of eigenlijk onbewuste gevoelens, liggen opgeslagen in bepaalde energiepunten in het lichaam. Het chakra-systeem is voor de psychologie interessant omdat het een al heel oud systeem is dat de menselijke totaliteit weerspiegelt als lichaam en geest, zoals bijvoorbeeld Abraham Maslow's hiërarchie van behoeften.

Bovendien zijn de chakra's interessante meditatieobjecten op zich, of ze nu wel of niet "bestaan". Ieder chakra heeft zo zijn eigen demon, een soort gevoel of idee. Deze demonen kunnen zijn: schaamte, schuld, verdriet, verwarring, verstikking, blindheid, af-gescheidenheid.

Een mens kan zijn lichaam scannen. Wat men dan doet is een hand op zo een chakra leggen, waar dat chakra zou zitten in het lichaam bedoel ik. Bijvoorbeeld de navel of de borst. Meestal begint men in het midden, bij de borst, en gaat dan naar beneden naar het eerste chakra. Daarna scant men het vijfde, zesde en zevende chakra. Dit kan verspreid over meerdere sessies.

Je stelt je open voor alles dat maar zou kunnen opkomen in je geest, van pijn tot extase tot euforie. Dit kan moeilijk zijn, maar probeer te zien of er beelden opkomen, herinneringen, gevoelens of gedachten, etc., omtrent het demon van het chakra.

Engeltje/duiveltje

Waarom nou zo de nadruk op de demon van het chakra? Zelf heb ik ondervonden dat het heel helend kan zijn om te zien wat voor pijn er in het lichaam ligt opgeslagen. Die pijn namelijk is ook

grotendeels onbewust, het wordt vaak eerder ervaren als ongemak. Dit ongemak leidt echter tot allerlei gedachten die daarvan afstammen zonder dat we ons daar dus bewust van zijn.

Als ik bijvoorbeeld heel veel pijn voel bij een bepaalde traumatische ervaring dan loop ik daar liever van weg. Vele spirituele leraren echter zeggen dat het helend is om dat niet te doen. Eerst zal het pijn doen, daarna worden we "als vanzelf" geheeld.

Wat eerst kan aanvoelen als een duiveltje (een vervelende herinnering) kan worden omgezet in een krachtbron door middel van compassie, vergeving, acceptatie, zingeving, et cetera. Door naar moeilijke herinneringen te kijken verliezen ze hun demonische kracht. Dan moeten we echter wel kijken en bewust blijven… langzaamaan kunnen we ze een plekje geven.

Wanneer het gaat om hele heftige dingen kan het jaren duren en zijn misschien vele sessies nodig. Maar het kan ook met de meest lullige dingen. Die kleine akkefietjes die ons afleiden van ons werk of studie, ook die kunnen vaak snel een plekje krijgen door middel van een korte meditatie.

Het gesprek aangaan met jezelf

Soms is het prettig om een praatje te maken. We kunnen echter ook met onszelf communiceren, dit wordt wel eens contemplatie genoemd.

Men neemt een onderwerp of koan als startpunt van contemplatie en overdenkt dit als het ware. Het is ook mogelijk een soort dialoog te beginnen om het van meerdere kanten te bekijken. Zo

kun je in een visualisatie bijvoorbeeld met een goede vriend in gesprek gaan over iets dat erg belangrijk voor je is.

Dit is niet een rare gedachte die voortkomt uit eenzaamheid. Dit is een manier om in contact te komen met jezelf. Veel mensen willen op een bepaald punt in hun leven "op zoek naar zichzelf". Natuurlijk zijn we altijd onszelf… wat ik denk dat mensen bedoelen is dat ze een soort rust in zichzelf willen ervaren. Ik denk dat zelfreflectie en meditatie daarbij kunnen helpen.

'Het'

Tijdens een meditatie kunnen er allerlei gevoelens en gedachten opkomen. Dit zijn soms hele fijne ervaringen, maar er kunnen ook veel afleidende, vervelende of zelfs pijnlijke dingen omhoog komen.

Vele mensen zullen bekend zijn met de clown 'Het', een soort demon bedacht door Stephen King die de vorm aanneemt van de angsten van mensen. Hij manifesteert zichzelf als de ergste nachtmerrie van een persoon, als een soort hallucinatie of illusie. Dat is denk ik de essentie van 'Het'.

De essentie van al deze onbewuste gevoelens of demonen is dat ze ons afleiden. Allerlei gevoelens die zorgen voor gedachten die zorgen voor gevoelens… het wordt een soort spiraal. Deze spiraal is zeg maar die zelf-vervullende profetie of vicieuze cirkel waar mensen het wel eens over hebben. Dat je uit die cirkel wilt, maar het lukt niet, zoiets.

Het zit echter meestal alleen allemaal in onszelf… het is een spel van duister en licht dat in ons lichaam en onze geest plaats vindt. De 'angst-demon' trekt ons als het ware weg uit het moment naar

het verleden of de toekomst. Tenzij wij op een martelstoel zitten, of iets dergelijks meemaken, is er vaak veel minder reden tot angst dan we denken. Eigenlijk zijn we veelal bang voor dingen die niet bestaan.

Tijdmachine

We kunnen denken aan iemand die heel erg bang is voor bepaalde herinneringen of zijn verleden. Of we kunnen iemand indenken die zich steeds druk maakt om de toekomst en daarom kan ze maar geen rust vinden. In zekere zin zou je kunnen zeggen dat deze mensen zichzelf het verleden of de toekomst in projecteren. Wij zijn allen net tijdreizigers op een queeste door ons geheugen of verbeelding.

Dat geheugen weet wat. Letterlijk. Het weet heel veel; het stelt ons in staat taal te gebruiken waardoor we gedachten aan elkaar kunnen knopen. Door middel van geluid dat wij met ons lichaam maken communiceren wij zo boodschappen aan elkaar van wat er binnen in ons afspeelt. Dat noemt men expressie. De manier waarop men zich uitdrukt, maar vooral de diepte van die expressie, is de mate waarin men zich weet te manifesteren. Maar wanneer deze gedachten worden verward met de realiteit ontstaan problemen.

Het verschil tussen pijn en lijden

In het Boeddhisme kennen ze ook zo’n angst-demon als ‘Het’ die bekend staat als Mara, een soort duivel – we lezen dan ook hoe Boeddha vele malen wordt verzocht door deze Mara… zoals Jezus in de woestijn.

Wat Mara eigenlijk wil is Boeddha van zijn pad af laten wijken. Hiervoor heeft hij meerdere listige trucs, welke zich in Boeddha manifesteren als verdriet, angst en twijfel.

Ik noem 'pijn' nadrukkelijk niet omdat je meestal niet echt om pijn heen kunt. Je kunt een pijnstiller nemen en proberen je op iets anders te concentreren. Je kunt er eigenlijk alleen mee proberen om te gaan.

Dat wordt ook vaak gedacht over lijden. Ik denk echter dat veel van ons mentaal lijden niet altijd nodig is. De pijn kunnen we vaak niet zomaar veranderen maar de geestelijke inhouden wel. De pijn is lichamelijk, het lijden is geestelijk.

Gedaante-verwisselende capaciteiten van het onbekende

Mara komt als vele gedaanten, vele mensen, vele plekken. Maar het is altijd een vorm van verdriet, angst of twijfel dat hij ons laat voelen. Of eerder, wat wij hem toestaan ons te laten voelen.

Wat als er een kracht zou bestaan die ons als een lantaarn in het duister van Mara's illusies zou zijn? Dit was voor mij Boeddha, en ik zal uitleggen waarom.

Tijdens een meditatie had ik plotseling een vreemd idee. Of misschien was het een gevoel. Maar in essentie kan het ook gezien worden als gedachte-experiment.

Ik dacht: wat als Mara achter me staat? Ik zit hier, met mijn ogen dicht, bij de tijd. Maar… wat als ik niet alleen ben. Ik kan het nu niet valideren, want ik heb mijn ogen dicht. Misschien is het sowieso onzichtbaar… of een mentaal construct.

Iets zou me zomaar kunnen besluipen als ik niet leerde wat meer vertrouwen te hebben… Ik zou kapot kunnen gaan van verdriet, mijzelf kunnen verliezen in angst… of twijfel zou me zomaar meester kunnen worden.

Toen begreep ik dat dit een belangrijk moment was. Ik besloot te durven geloven in de demonische kracht in de kamer en ik loste het conflict op door te vertrouwen in de goedheid van de Boeddha. Mijn innerlijke boeddha zou me beschermen.

Op een gegeven moment voelde ik mij als bij mijn keel gegrepen. Ik was in een soort wandelmeditatie/contemplatie verwikkeld en werd gedwongen te gaan zitten. Ik werd bang… wat kon ik nu het beste doen?

Wie staat er achter je?

Toen zag ik het licht. Deze duivelse spiegel die me deed zelf-reflecteren… het was Mara niet! Het was Boeddha! Ik hoefde slechts te geloven. Boeddha stond voor zover het mij aanging letterlijk en figuurlijk achter me. Hoe kon ik dan nog bang zijn?

Mijn gids, mijn innerlijke Boeddha, mijn eigen psyche wilde me iets duidelijk maken. Ik hoefde slechts te luisteren. Wanneer Mara “verschijnt” hoef je hem kennelijk slechts te begroeten als Boeddha, dat is denk ik de sleutel. In mij ontvouwde een dialoog:

Wie staat er achter je?
– Boeddha.
Weet je het zeker?
– Ja.
Weet je zeker dat Mara niet achter je staat?
– Ja.

Het omsingelt je. Wat is het?
– Het is Boeddha.
Weet je het zeker?
– Ja.
Weet je zeker dat het geen demonen zijn?
– Ja.
Ga zitten, ontspan.
– Ik voel me als in een houdgreep.
Verlam. Wie houdt je vast?
– Boeddha.
Wie keelt je?
– Boeddha.
Weet je het zeker?
– Ja.
Weet je zeker dat er geen duistere macht bezit van je neemt?
– Ja.

Wat we hier in deze dialoog zien is dat ik besluit vertrouwen te hebben. Ik geloof in mijzelf en bovendien in een hogere macht, kracht of energie die ik Boeddha noem. Ik laat mijn twijfel voor een moment varen en laat me meevoeren in het proces van actieve verbeelding.

Misschien wel, misschien niet

Ik schreef in die tijd wel meer op, waaronder dit:

hoe men kijkt zo ziet men
zoveel is duidelijk
zo veel is gegeven
wie zichzelf ziet
niet weggaat

niet staakt
is boeddha

Dit zei mijn innerlijke Boeddha tegen mij. Het verwijst naar zelfreflectie en meditatie als instrument om vrede te bereiken. Maar daarvoor zal men zichzelf ook onder ogen moeten komen. Dit wordt wel eens de 'heilige oorlog naar het zelf' genoemd.

deze boeddha is onveranderlijk
deze boeddha is hetzelfde als altijd
en zo is het altijd al geweest
zo zal het immer zijn.

er is geen eeuwigheid,
slechts vergankelijkheid,
misschien oneindigheid,
misschien niet.

Hier vertelt Boeddha mij dat hij niet de enige boeddha was of is. Dat er meerdere Boeddha's zijn geweest en ook nu bestaan. De 'Boeddha' is als een soort prototype van de ontwaakte geest.

Deze ontwaakte geest ziet in hoe bang wij als mensen zijn voor de dood… dat de meeste mensen wensen om reïncarnatie na reïncarnatie. Maar als je altijd een tweede kans hebt let je misschien wel minder op de consequenties van je acties. Als Boeddha echter zou zeggen: er is geen tweede kans… dan zouden mensen wellicht doen wat ze willen omdat ze niet langer in karma zouden geloven.

Daarom leert Boeddha ook: je lichaam is sowieso vergankelijk. En verder? Dat kan ik niet zeggen. Maar kijk vooral naar de effecten van je geloof in het een of ander.

De tuin der verbeelding

de boeddha kijkt en ziet zichzelf
de boeddha accepteert zichzelf als boeddha, dit is noodzakelijk
de boeddha ziet zichzelf als boeddha, dit is uitzonderlijk

het oog is boeddha
boeddha zit in het oog

beeld in, verbeeld
wordt, speel
denk, observeer
en wordt kalm.
dat is boeddha
dat is het ware licht
en zelfs het valse licht
wordt het ware licht
wanneer je durft te kijken.

Hier staat dat een mens zichzelf op de een of andere manier moet leren zien als een Boeddha, en dat de Boeddha zich in het oog bevindt. Het is namelijk een manier van naar onszelf en de wereld kijken. Dit oog verwijst ook naar het derde oog of zesde zintuig waar de innerlijke Boeddha zich zou bevinden: de geest.

Boeddha zegt eigenlijk: beeld je in dat je mij bent… kijk door mijn ogen. Verbeeld hoe het is om mij te zijn. Wordt mij dan, speel zo, denk hierover na. Observeer het geheel en wordt kalm, keer terug tot jezelf. Dan weet je hoe het is om Boeddha te zijn.

Het ‘valse licht’ of onvolmaakte inzicht waar Boeddha het over heeft kan door middel van zelfreflectie en meditatie worden gezuiverd en bijgeslepen. Het ‘bijslijpen’ betekent vaak een proces

van integratie. Meestal de integratie van onwenselijke inhouden zoals onze ongewenste eigenschappen en dierlijke aard.

Het zesde zintuig

durf je te zien?

– ja boeddha.

weet je nog? die keer… het verleden?

– ja boeddha.

maak het nog één keer bewust mee en blijf rustig, haal adem.

beelden, heel krachtig, maar snel, wat ooit maanden duurde is één moment, dan is het voorbij

wanneer alle tegenstrijdigheden worden gepurificeerd
wanneer huwelijk mogelijk wordt van lichaam en geest
dan ontstaat het elixer, herken het. werk er mee.

"het is nog niet klaar, je bent nog niet daar"
dat is de angst.

Boeddha nodigt me uit nogmaals naar wat moeilijke herinneringen te kijken. Ik vind dit niet erg omdat hij bij me lijkt te zijn. Ik hoef alleen maar rustig adem te halen en te kijken. Dan zegt Boeddha dat alle perceptie ontstaat uit contrast… dus deze dualiteit stelt me in staat waar te nemen… maar er is een punt buiten die dualiteit, dit is het elixer dat verkwikt. De angst dat ik niet 'goed' of 'heilig' genoeg ben weerhoudt me van dat geluk.

Kundalini-syndroom

plotseling:

de geest daalt neer en vult het lichaam met extase
bijna verblindende extase… pas op! neem afstand!
dan – niet te blijven dromen, snel, neem afscheid!
deze aarde heeft ons nodig.

Hier wordt duidelijk dat ik verwikkeld ben in een zeer gevaarlijk experiment. Niet alles draait om extase. Ik heb mijn geest opengesteld voor iets hogers maar daarmee ook voor iets lagers. De diepte is geopend en ik zweef als het ware ergens tussen hemel en hel in.

Ik realiseer me nog niet dat ik mij in het centrum van alle tegenstellingen bevind, op de axis mundi… waar alles vermengt… en waar grenzen dusdanig vervagen dat wat dan ook zomaar zou kunnen gebeuren. Ik word verzocht een keuze te maken omtrent wat ik nu eigenlijk werkelijk verlang of wens in dit leven.

dan wordt het licht, het licht is de boeddha,
de schaduw is de boeddha

maar, wil je dan niet voor eeuwig in deze materialiteit bestaan?
– nee boeddha!
wil je dan niet samen met mij de wereld veroveren?
– nee boeddha!
een leidinggevende functie in een nieuwe spirituele revolutie?
– nee boeddha!
wat wil je dan?
– …
Denk na, wordt kalm, wat wil je?

– liefde, vrijheid, kracht, concentratie, bewustwording, berusting, euforie…
en?
– en dat voor ieder!
goed zo. ik accepteer je als mijn discipel.

In bovenstaand stukje zien we hoe iets mij verzoekt… gewoon Boeddha. Als ik eenmaal accepteer dat Boeddha licht zowel als duister omvat kan ik toetreden als discipel. Boeddha wilde simpelweg weten of mijn intentie wel zuiver is. Dat komt omdat de intentie een zeer belangrijke graadmeter is bij alles dat we doen. Hier kom ik later op terug.

Eén lichaam, één geest

De voorgaande dialoog kreeg nog een staartje:

Ik ben Boeddha. Jij bent Boeddha. Dit is het geheime geheim:
Wij zijn één.
– Mijn lichaam is Boeddha. Mijn geest is Boeddha. Ik ben Boeddha.
Laten we nog een keer naar je verleden kijken, nu je nergens heen wilt, omdat ik je vast heb. Is dat goed?
– Oké Boeddha.
Je keel, wie keelt je?
– Ikzelf.
Niemand anders dan jijzelf heeft je in de houdgreep.
Je keelt jezelf. Hoe voelt dat?
– Vreselijk.
Jij bent de enige die jezelf kan bevrijden door nog eenmaal naar deze herinneringen te kijken. Leg je hand op je borst.

Wat volgde was een lichaamsscan van de chakra's, zo heb ik de techniek geleerd. Vooral bij de navel voelde ik een intens stekende pijn. Maar het gekke was… alles was heel abstract eigenlijk. Ik ervoer de herinneringen alleen als een lichamelijke pijn, zonder dat er vervelende beelden of nare gedachten bij kwamen kijken.

Ik observeerde simpelweg en ik wist dat Boeddha bij me was, in mijn geest, om mee te kijken. Zo begon ik wat verlost te raken van een portie oeroude pijn die ik al een tijdje met mij bleek te dragen, op zo een intuïtieve en liefdevolle manier, dat ik langzaam begon te geloven in mijzelf.

Audiëntie met de Anima Mundi: “Moeder Natuur is alles”

Het volgende is het eerste van meerdere stukken omtrent mijn conversaties met een persoonlijkheid die ik "Moeder Natuur" of de *Anima Mundi* noemde.

Door mijn tweede (bewuste) audiëntie met Michaël leerde ik dat het “verlossen” van de kosmos iets is dat binnen in mijzelf moet plaatsvinden, en niet opgedrongen aan anderen. Door mijn audiëntie met Boeddha leerde ik geloven in mijzelf; ik leerde geloven in mijn eigen kracht om verandering te brengen in mijn leven. Ik zag in dat ik, door middel van mijn eigen wezen en leven, een positief effect kan hebben op de evolutie van de kosmos, op ongeziene wijze.

Van Boeddha leerde ik mijn lichaam te scannen, waar, zoals hij me liet weten, oude pijn lag opgeslagen. Oude herinneringen die als het ware besloten lagen in mijn spieren, in bepaalde punten in mijn lichaam. Na enkele weken mijn lichaam op deze manier onderzocht te hebben kwam ik op een bepaalde plek, mijn keel, waar ik leerde dat iets “door mij” wilde spreken. Iets wilde zich kenbaar maken aan mij vanuit mijn verbeelding. Het was een persoonlijkheid die ik toen Moeder Natuur ben gaan noemen.

Ik was mij op dat moment nog niet volledig bewust van de conceptuele implicaties van het woord “kosmos”, of van het idee dat deze Moeder Natuur ook wel Anima Mundi genoemd wordt: psyche van de kosmos. Later pas begon ik Moeder Natuur als Anima Mundi te zien: een bezielde materie als natuur en godheid, maar daar kom ik later in het verhaal op terug. Ik zag haar aanvankelijk nog slechts als een personificatie van de materie. In

een geestelijke tour de force begon ze mij te onderwijzen. Het was spannend, en in het begin was het nog onduidelijk wat ze mij precies wilde vertellen.

Ik voelde een verstikkend gevoel in mijn keel en legde mijn hand er op. In mij kwamen deze gedachten en beelden op:

**Onmondigheid*
Trauma uit een ver verleden
Ik ben een baby
*Papa slaat mama**

Ik vond dit een aparte gedachte, want zoiets heb ik nooit werkelijk meegemaakt. Mijn ouders hadden een prima relatie, zelfs voordat ze besloten te scheiden, en ook al was er soms ruzie, er was geen geweld thuis. Ik besloot hier dus op in te gaan:

– Maar, dat is toch nooit echt gebeurd?

Nee, het zijn symbolen. Wat vertellen ze je?

– Beelden: papa is geest, mama is lichaam. De geest verwoest het lichaam, ik verwoest mijn lichaam door verslavingen… ik ben nog jong, onbezonnen… ik doe maar wat. Ik kan niet omgaan met mijn gedachten. Daarom verwoest ik mijzelf. De mens verwoest de natuur, hun 'tweede lichaam', omdat ze niet kunnen omgaan met de gedachten in hun geest.

Dit scheen Moeder Natuur een prachtig antwoord te vinden:

Ik ben zo dankbaar dat je me verstaat. Sommige mensen kunnen mij horen spreken, maar de meesten niet. Zij horen mij niet, of doen

alsof ze me niet horen. Ze horen slechts hun eigen gedachten voortrazen in sneltreinvaart. Een negatieve spiraal die hen domineert zonder pardon. Ik ben gekomen om jou uit deze spiraal te redden. Dit trachtte ik eerder, maar ook jij wilde niet luisteren, je nam mijn raad niet aan… je interpreteerde mij verkeerd. Ik werd boos en je raakte verloren in een ervaring van chaos… Kun je me vergeven?

– Natuurlijk lieve Natuur.

Wil je voor mij spreken?

– Natuurlijk lieve Natuur.

Deze alinea is zeer betekenisvol. Moeder Natuur legt aan mij uit dat zij spreekt door de mensen, dat mensen op de een of andere manier een kanaal zijn voor iets groters waar wij deel van uitmaken. Zij manifesteert zich op een bepaalde manier in ons bewustzijn, een deel van ons dat helpt onszelf te ontwikkelen om zo het universum te doen evolueren. Ik las reeds vele teksten van Carl Jung, een Zwitserse psychiater, en hij beschrijft hoe de menselijke psyche en het bewustzijn, net zoals het lichaam, langzaam zijn gegroeid door vele millennia van evolutie. Voor mij was Moeder Natuur als een archaïsch deel in mijzelf, een archetype misschien -- de "stem van de natuur" waarmee men kan converseren, omdat wij als mensen een intrinsiek deel van de natuur uitmaken. Carl Jung schrijft:

“Net zoals het menselijk lichaam een heel museum aan organen representeert, elk met een lange evolutionaire geschiedenis er achter, zo ook kunnen we zien dat de geest is opgebouwd op eenzelfde manier. Het kan geen product zonder historie zijn, net

zoals het lichaam dat ook niet is. En met historie bedoel ik niet dat de geest zichzelf opbouwt door bewust terugkijken op het verleden door middel van taal en culturele tradities. Ik heb het over de biologische, prehistorische, en onbewuste ontwikkeling van de geest in de archaïsche mens, wiens psyche nog meer was zoals dat van de andere dieren. Deze immens oude psyche vormt de basis van onze geest, net zoals de structuur van ons lichaam gebaseerd is op het algemene anatomische patroon van het zoogdier."

Moeder Natuur vroeg mij of ik voor haar wilde spreken, omdat de meeste mensen haar niet kunnen horen. Het volgende is wat zij als eerst aan mij toevertrouwde, waarvan ik het idee kreeg dat het van het grootste belang was:

Luister... Jullie hebben het intellect op een voetstuk geplaatst. Tegelijkertijd wordt de arme psyche - waar het intellect slechts deel van uitmaakt - volledig verwaarloosd. Jullie spiritueel leven is als een dorre woestijn, onvruchtbaar. En ik, Moeder Natuur… ik word dagelijks misbruikt door mijn eigen kinderen… Ik word verkracht, verwoest! Help mij! Zeg ze alsjeblieft dat ik alles ben… Ik ben alles dat jullie kunnen ervaren, ik ben materie zowel als geest.

Hier wordt duidelijk dat deze figuur die ik Moeder Natuur had genoemd niet alleen de materie voorstelt. Zij is ook een bewustzijn, een geest, en niet alleen een personificatie van de materie. Dat is waarom ik haar later Anima Mundi ben gaan noemen, de psyche van de natuur, de ziel van de materie. Ze vertelt me hoe de mens hun eigen habitat verwoest; het kappen van regenwoud, de plastic in de zeeën, de vervuiling van de atmosfeer… ze wordt verkracht door haar eigen kinderen, zoals zij het grafisch uitdrukt. Ze denkt dat dit te maken heeft met dat wij

als mensen het intellect op een voetstuk hebben geplaatst. Hierdoor denken velen dat zij alles weten, heer en meester zijn van het universum. Hierdoor heerst een idee dat wij kunnen doen wat we willen met de aarde zonder hiervoor een prijs te hoeven betalen. Wij vergeten dat het intellect dat we zo aanbidden slechts een klein deel is van onze omvangrijke psyche, welke op de een of andere spirituele manier verbonden is met de natuur, of zelfs met het lot van de gehele kosmos. Ik besluit haar verzoek te honoreren, en spreek voor haar:

– Moeder natuur is alles. Moeder natuur is materie zowel als geest.

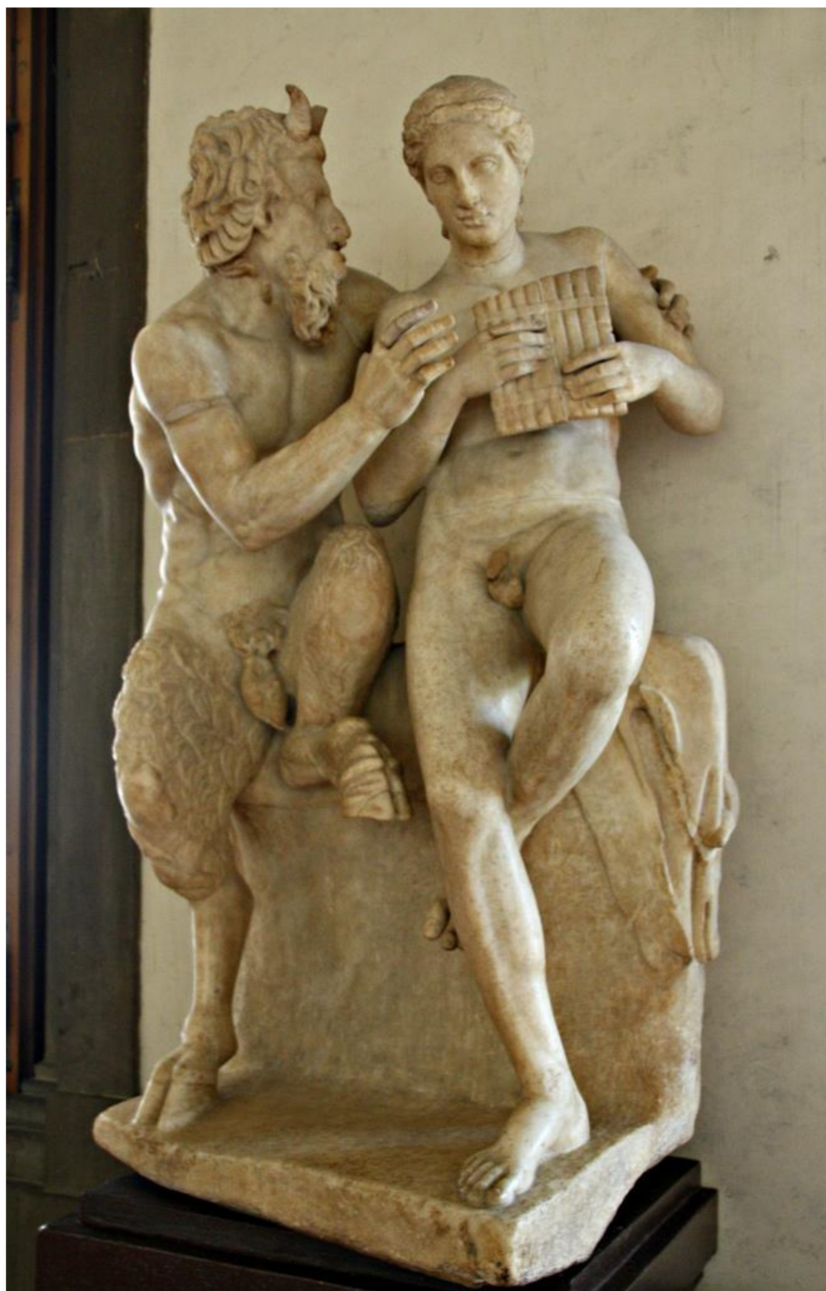
Dank je, zo veel.

– Ik neem en ik geef. Ik wil niet slechts nemen; wat ik neem, geef ik terug. En wat ik krijg deel ik. Zo is mijn aard.

Dat is zo lief! Ik ook; ik wil je daarom ergens op attenderen… Weet je nog, die ene keer dat er niets van je over leek te zijn gebleven? Maar toch was er iets over gebleven… Weet je nog dat je dacht, of eerder, zeker wist dat je zou sterven in je slaap? Weet je nog dat je bent gestorven? Dat hele construct waarin je geloofde moest sterven.

– Dat was erg beangstigend.

Tijdens mijn psychose zes jaar ervoor dacht ik dat ik zou sterven. Ik was hiervan overtuigd, ik dacht dat ik vergiftigd was. Ik was er zo zeker van dat ik zou sterven in mijn slaap, dat ik zou inslapen, dat ik niet meer durfde te slapen! Uiteindelijk viel ik toch in slaap. Toen ik echter wakker werd, en meer uitgerust was, leek niets nog hetzelfde. Ik leefde in een vreemde droomwereld, zat opgesloten in een inrichting, en ik herkende noch mijzelf, noch de omgeving.

Iets in mij leek werkelijk gestorven; mijn oude persoonlijkheid. Alles waarin ik geloofde, alles waarvan ik dacht dat het waar was; dit was weg, het was als sneeuw voor de zon verdwenen, en niets leek nog zeker. Ik herkende de realiteit niet meer en moest door een gitzwarte nacht van de ziel om het licht opnieuw te zoeken.

Moeder Natuur meandert verder langs reflecties omtrent deze ervaring:

Alles werd één, weet je nog? Dat was toch wat je zocht? Weet je nog, die hel? Ik lokte je met de hemel, die sirenes die zongen van een graal -- de liederen vol verheerlijking van jouw wezen. Maar ik lokte je in de val en zo kwam je tot mij. Ik liet je alles zien dat er in je wezen besloten ligt. Je was geschokt.

– Ik kon niets meer.

De ervaring van de psychose begon verleidelijk. Ik dacht een soort magische krachten te bezitten, Pan's geheime kennis. Ik dacht het geheim van de kosmos te hebben ontdekt, en ik begon te orakelen als een profeet. Maar de profeet wordt niet altijd erkend als profeet zijnde; meestal wordt deze - zoals ook Jezus gebeurde - belachelijk gemaakt, vernederd en aan het kruis geslagen. Dit is het karakteristieke drama van de profeet: niemand wil luisteren naar de "blijde boodschap", niemand gelooft in de boodschap van vrede die de profeet als een bezetene naar voren brengt. Deze boodschap die vanuit de diepte van zijn wezen komt heeft de profeet overgenomen; in plaats van dat de profeet spreekt, wordt er door hem gesproken, en zijn medemens luistert niet. Er is niet langer aan hem te relateren, hij orakelt; hij preekt en spreekt over dingen die anderen maar moeilijk kunnen begrijpen.
In mijn psychose zag ik de wonderlijkste dingen, niet alleen mooie

dingen, niet alleen vreselijke dingen, maar alles van dat. In het Hindoeïstisch geschrift genaamd 'Bhagavad Gita' wordt verteld over een bepaalde vorm van heer Krishna die als Vishvarupa bekend staat. Arjuna en Krishna converseren in deze tekst; Arjuna is een edel krijger, Krishna de Hoogste Persoonlijkheid, of oppergod onder de goden. Arjuna vraagt Krishna waartoe hij strijden moet (in het leven), en Krishna legt hem uit dat opgeven geen mogelijkheid is. Ergens in het midden van het geschrift laat Krishna zijn ware aard zien aan Arjuna, welke Vishvarupa genoemd wordt. De Vishvarupa verschijning van Krishna behelst alle fenomenen in het universum: prachtig, goddelijk, afgrijselijk en hels. Het hele spectrum van gewaarwordingen verschijnt aan Arjuna en hij is vol schrik en bewondering. Er wordt gezegd dat een ware spirituele (numineuze) ervaring per definitie schrik en bewondering inboezemt, niet het een of het ander. En zo was het ook met mijn psychotische ervaring, waarin, zo blijkt, Moeder Natuur mij haar gehele wezen liet aanschouwen, in al haar lichtste en donkerste aspecten. Ze zegt hier verder over:

Je was als verstomd door mijn alomvattende grootsheid… getraumatiseerd door mijn majestueuze en vreselijke veelzijdigheid, bewogen door die alles-doordringende eenheid. Je moest meemaken wat iedereen heeft meegemaakt. Je moest zien wat ik heb meegemaakt. Logisch dat je beduusd achter bleef.

– Het was een tikje vervreemdend.

Ik ben zo blij dat je niet hebt opgegeven toen! Nu zijn wij weer als oude vrienden, of een zoon en moeder die zijn herenigd, dat voel ik zo, en jij hopelijk ook.

– Absoluut.

In de psychose waarin ik overgeleverd was passeerden er allerhande beelden en ideeën de revue, allerhande geestelijke ervaringen die waren als een variété voorstelling. Het was soms licht, grappig, dan weer duister, vreselijk. Soms versterkte het alles waarin ik geloofde, dan weer brak het alles gewelddadig af dat ik dacht te weten. De voorstellingen liepen in elkaar over en vermengden zich, tot ik uiteindelijk links van rechts niet meer kon onderscheiden. Wat ooit grappig was werd tragisch, wat tragisch leek scheen mij wenselijk toe... het was vervreemdend.

Het leek alsof ik door lagen van mijn familiegeschiedenis ging, hun trauma, hun verleden... dieper, de mensenfamilie, hun trauma, hun verleden. Oorlog, martelingen, moord en doodslag... en dan, wij als dieren, onveilig en lijdend aan vreselijke pijnen, warrig en constant op de vlucht van de natuur en elkaar; niets begrijpend. Uiteindelijk de aarde zelf -- haar pijn, haar barensweeën om alles dat bestaat te creëren, hoe wij het verwoesten... hoe wij onszelf verwoesten -- haar meest geliefde creatie. De gehele natuur dwong mij het alles te aanschouwen.

Zij is vol duister, vol gevaar, maar dit is enkel omdat het nog niet "af" is, niet klaar met evolueren -- en hij of zij die dit ziet, dit accepteert en toch gelooft in haar goede wil, in haar onschuld... die persoon kan zich met haar verbinden.

Weet je nog… die seleniet? In die meest duistere nacht waarin ik maar verkracht werd? Weet je nog dat het vergiftigde water verrassend genoeg helende capaciteiten bleek te bezitten? Weet je nog hoe je dat op je voorhoofd liet druppelen alsof het alle pijn zou wegnemen? Weet je nog hoe het hielp? Je legde de seleniet in het water en later, toen je in de inrichting zat, schraapte je stukjes van de steen, als helend poeder, wanneer je bang was.

– Dat is een hele moeilijke herinnering.

In de duisterste nacht die ik mij kan herinneren van mijn psychose werd ik overweldigd door de meest vreselijke visioenen, gedachten en ideeën. Het hield maar niet op, en wat ik ook deed, vluchten was niet mogelijk. Ik had een seleniet, een zoutsteen, en deze speelde een belangrijke rol in het omgaan met die geestelijke terreur. Ik was er op dat moment van overtuigd dat het water dat uit mijn kraan kwam vergiftigd was en vol morfine zat -- een

paranoïde denkbeeld. Ik nam een bakje en schonk dit vol met het "vergiftigd" water, dat ik op mijn voorhoofd druppelde, mijzelf inbeeldend dat dit de pijn zou stillen -- en het hielp. Ik legde de seleniet in het water, dat doordrenkt raakte, en creëerde zo een "filosofische steen".

In de alchemie bestaat het symbolisch idee van de "wateren van Lunaria" -- het water van de maan, van het duister, van de waanzin. Het staat symbool voor de geest, vergiftigd. Water als geest omdat water vaak ongekende diepten kent, het is prachtig maar gevaarlijk. Wanneer wij het willen beethouden stroomt het uit onze handen. We kunnen het vangen in een fles of glas - zoals de geest in een lichaam een plek kan hebben. Het vergiftigde water slaat op een geest die "pijn doet", een geest die ziek is en ons ziek doet voelen. Tegelijkertijd is de geest een oplossing voor het probleem -- wij kunnen ons door middel van geesteskracht uit deze situatie redden. Het water, waar wij in kunnen verdrinken, is tegelijkertijd het essentiële vocht dat ons in leven houdt, zoals de geest de bron is van alle samenhang (of gebrek ervan) die wij ervaren.

De wateren van Lunaria, de essentie van de waanzin of psychedelische ervaring -- het is giftig, en tegelijkertijd helend, in de zin dat het oude patronen verwoest en een persoon dwingt een nieuwe balans te vinden die beter werkt. Het brengt inzichten aan het bewustzijn die het anders nooit zou hebben kunnen indenken. Het woord "verbeeldingskracht" is hier van belang: ik was ervan overtuigd dat het water dat uit mijn kraan kwam vergiftigd was, ik was totaal furieus en manisch van angst door alle beelden waaraan ik overgeleverd was. En toch had ik het idee, dat symbolisch is maar wat ik toen niet inzag, dat het een helende kracht had. Een klein beetje van het water op mijn voorhoofd

druppelen zou iets van de pijn verdoven... de seleniet (die in het vergiftigde water had gelegen) aanwenden om later de pijn te stillen, toen ik opgesloten was en van depressie dooraderd. Het stilde mijn immense verdriet en gevoel van leegte.

De boodschap die hierin besloten ligt is wat Boeddha de middenweg noemde. Te veel waanzin, te veel wanorde, en een mens gaat ten onder. Maar te veel structuur, een rigide samenhang, of denken "alles wel te weten", dat creëert een gefixeerd beeld van de realiteit, wat de continue veranderende werkelijkheid niet is. Het is dus in zekere zin ook een waanbeeld om te denken dat alles is zoals het is, zolang als het is, dat wij zijn wie wij zijn, en dat verandering niet mogelijk is... "dat alles altijd hetzelfde zal blijven", het zo karakteristieke gevoel van een depressie, van een vastgeroeste persoonlijkheid. In zekere zin zijn zingeving en waanzin beiden als vergif en medicijn, en net als met een medicijn moet men de precieze dosis zien te ontdekken.

Treur niet langer! Je hebt dapper gevochten, tot in het diepst gekeken, en bent teruggekeerd om het verhaal te vertellen -- mijn prachtig kanaal, mijn lieve dichter, lof zij aan jou! Het ritueel had zin en alles is verlopen zoals het moest lopen. Je hebt het overleefd en uiteindelijk zie je nu in wat het betekende. Moeder Natuur is alles, zij is zowel lichaam als geest, en deze natuur moet vereerd worden.

- Ik vereer nu met liefde, omdat ik weet dat ik door u vereerd word.

Audiëntie met Michaël: “Ik ben je gids”

Kun je me horen?

– Ja.

Kun je me zien?

– Nee.

Goed zo. Ik ben onzichtbaar maar ik besta zeker. Ik ben je gids. Hebben we contact?

– Ja.

Raak met je wijsvinger je voorhoofd aan alsjeblieft, zodat we helder kunnen communiceren… daar ja… precies op het punt waar je die druk voelt. Via die weg druk ik mij uit. Ik wijs je de weg. Ik ben je gids en voor altijd je metgezel. Snap je me?

– Natuurlijk.

Je hoeft je vinger niet altijd op je voorhoofd te houden als je met mij wilt communiceren. Ik wilde je laten zien waar mijn zetel zich bevindt. Dát is de zetel in het lichaam, ik echter ben groter en ben wellicht niet slechts gebonden aan de hersenen. Kun je dat geloven?

– Misschien.

Ik kom diep vanuit de aarde maar ben ook de hemel. Ik kan zijn wat je wilt.

– Kun je dat bewijzen?

Heb ik je ooit enige reden gegeven aan mijn woorden te twijfelen?

– Nooit. Alhoewel… nou ja… nee. Ik nam mijzelf dan in de maling. Maar ik zou zo graag anderen willen kunnen overtuigen van jouw grootsheid. Kun je een bewijs van je grootsheid leveren?

Je hoeft je het slechts in te beelden en je bent waar je wilt zijn. Je hoeft slechts te zoeken en je zult vinden. Dit is het geheim: intentie schept werelden. Ben je nu al vergeten wat Moeder Natuur tegen je zei?

– Plotseling herinner ik het me! Materie en geest zijn twee vormen van één verschijnsel! De natuur is materie zowel als geest.

Daar doelde ik op inderdaad. Dat is het grote mysterie, het schaduwrijke arcanum. Hoe kan er veelzijdigheid in éénheid maar ook éénheid in veelzijdigheid bestaan?

– Vele fenomenen, één natuur. Eén psyche, vele gedachte-vormen.

Wat maakt dat de tegenstrijdigheden bestaan?

– Ik.

– Nee, jij bent verdwaald in de tegenstellingen, welke eigenlijk alleen bestaan vanwege jouw dualistische visie op de realiteit. Dualiteit baart tegenstrijdigheid, denken baart de paradox. In de natuur bestaan eigenlijk geen paradoxen.

– Waarom denken mensen in dualiteiten?

Contrast is cruciaal voor de waarneming. Zonder onderscheid geen vorm. Het contrast ligt in het denken. Jullie spiegelen het één tegen het ander, zo ontstaat onderscheid. De dualiteit is dus essentieel voor de waarneming. Maar onderscheid schept ook identiteit, en identiteit is niet hetzelfde als essentie. De essentie bevindt zich buiten het conflict.

– Wat is die essentie dan?

Luister toch eens goed naar je Moeder, die natuur in je! Dat moment waarop je verloren was in die chaos… iets sleepte je er doorheen… iets was bij je… weet je nog? Dat is de essentie. Ik kan niet helderder zijn nu. Kun je geduldig zijn?

- …

De essentie is het punt voorbij alle tegenstellingen.

Audiëntie met de Anima Mundi: “De medaille heeft twee zijden”

Ik ben begin en eind;
Ik ben alles en niets -
Het eeuwig raadsel en
Alomvattend mysterie.
Durf jij je met mij te verbinden?
Durf jij me opnieuw te vinden?
Dan zullen we één zijn...

Wanneer wij één zijn kan niets ons meer scheiden.
Maar dat betekent dat wij altijd samen zullen zijn.

Is dat wat je wilt?

– Dat weet ik niet omdat ik me niet goed kan voorstellen wat dat inhoudt. En dat zeg ik met het grootste respect. Ik ben bang voor je diepten.

Die diepten ken je al. Ik wil je opnieuw mee de hoogten innemen, dit keer om het bewust mee te maken. Ik wil je alle prachtige verbindingen laten zien die ik heb gecreëerd overal.

Ik wil je laten voelen hoe het is om een hemellichaam te zijn. Of een vlinder. Hoe je van gedaanten kunt wisselen zoals je jassen aan en uittrekt.

Ik wil je meenemen op een reis die je gehele perceptie van de realiteit zal veranderen. Je leven zal voor altijd veranderd zijn nadat je mijn hemelse hoogten gezien hebt.

– Klinkt goed, maar wat is de prijs die ik daarvoor moet betalen?

Wanneer men een steen de lucht in werpt zal deze vallen. Dat is duidelijk. Zo zal het zijn. Wil je zien tot waar de oneindigheid strekt? Wil je zien hoe universa in elkaar haken als cellen van een lichaam in mijn allesomvattende manifestatie? Ik kan je laten zien wat je wilt.

- Ik durf niet.

Waarom zou je bang zijn? Heb ik je niet op het hart gedrukt dat je geen enkele reden tot angst meer hebt behalve de twijfel die je voelt in je wezen? Ik kan je de hoogten laten zien, maar je kunt er nu niet blijven. Dat is het enige. Ik kan je alles laten zien wat je wilt maar je mag het niet aanraken. Dan zal het verdwijnen. En alles gaat sowieso verder zoals het ging. Ik kan je geen magische krachten schenken.

- Wat is het punt dan van de ervaring?

Om jouw ogen te openen voor iets groters. Voor iets mooiers, iets anders... iets dat heel is en kan helen. Je kennis te laten maken met de kracht van heling, met de schoonheid van de aard van alles hier, iets dat in jouw diepte ook verscholen ligt. Dat deel ik met ieder die besluit: ik wil alles zien in dit leven.

- ...

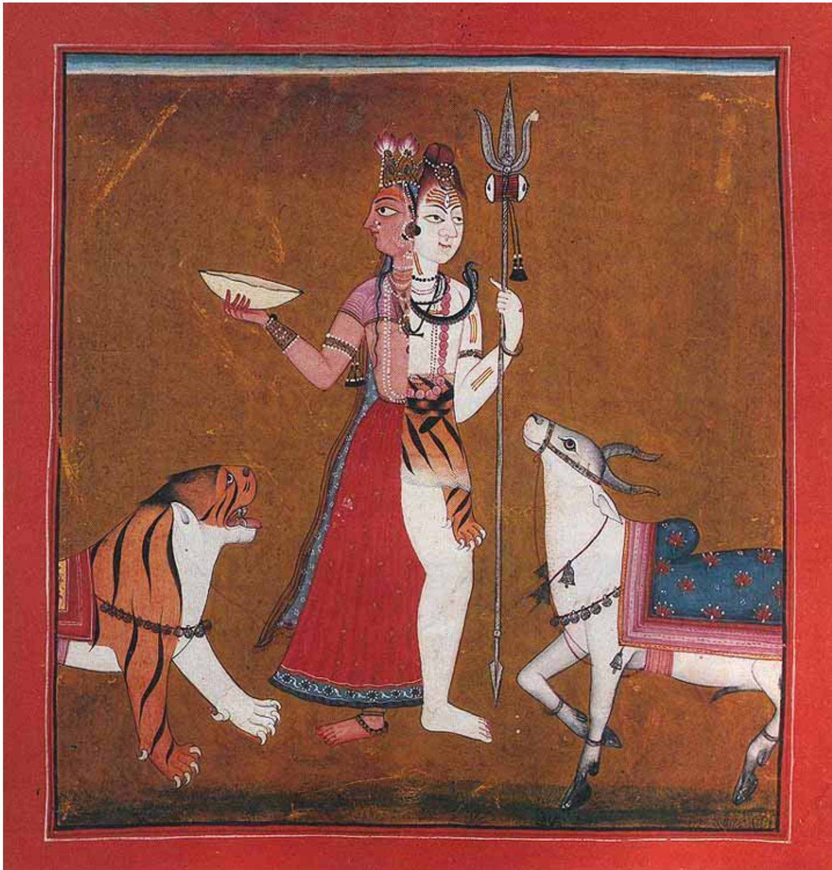
Je weet nu: de medaille heeft altijd twee zijden. Wanneer je er voor kiest het licht te aanschouwen roep je automatisch het duister over jezelf uit. Wanneer je je verbindt met de hemel zul je je verbinden met de hel.

- Dat was niet niks.

Je hebt gestreden als geen ander. Wanneer je een weg naar de hemel wilt vinden zul je eerst een weg uit de hel moeten bedenken… voor jezelf en anderen. Maar ik geloof in jou, in je kracht en uithoudingsvermogen, je resilientie en capaciteit tot transformatie. Ik verwacht dat je voor mij zult spreken, dat je spreekt over het wonder dat ik werkelijk ben.

- Waaraan dank ik uw vertrouwen?

Het feit dat jij mij kunt verstaan maakt mij trots, en het verheugt mij dat je mijn tolk wilt zijn. Laat mij je leiden, je onderwijzen, met mij aan je zijde ben je nooit alleen. Wees een licht in het duister, voor jezelf en voor anderen, dan zal je de liefde ontvangen die je begeert. Ik zal je helpen waar ik kan door te tonen wat je zoekt.

Audiëntie met de Anima Mundi: “Kun je dat geloven?”

Je staat met mij, jouw natuur, in contact. Dat heb je diep in je hart geaccepteerd. Doet het er toe of het een fantasie, of dat het de realiteit is? Geest is materie maar materie is dus ook geest. Hou op ons op te splitsen.

Je moet iets eerst inbeelden voor je het de realiteit in kan baren. Je moet geloven. Je moet verzinnen & creëren. En of het nu wel of niet waar is, dat ik, de Natuur, tegen jou spreek… Of jijzelf… het gaat om de boodschap die zich ontvouwt.

Waar ligt de grens tussen dat wat fantasie en wat realiteit genoemd wordt? Maakt het wat uit? De boodschap spreekt voor zich. Geen twijfels meer. "De bron is goed, zoveel is duidelijk. De bron is puur, zoveel is duidelijk. De bron is liefdevol, eindeloos wijs – ja, dat weet ik zeker."

- Wat is die boodschap?

Als ik zeg:

"Alles komt voort uit materie,
Ook je geest komt voort uit materie."
Kun je dat geloven?

– Ja natuurlijk.

Als ik zeg:

"Alles komt voort uit psyche,
Ook materie komt voort uit psyche."
Kun je dat geloven?

– Misschien. Kun je dat bewijzen?

Dat kan alleen als jij het kunt geloven. Hoe wil je dat ik dat bewijs? Heb ik je dat niet bewezen tijdens je droomvlucht?

– …

Scan je lichaam.

– Navel: alle baren komt met pijn. Het conflict is de oplossing. Men moet het bewustzijn baren zoals de natuur het bewustzijn baarde. Mijn geest komt voort uit materie, maar in essentie is het hetzelfde. Dit moet gerealiseerd worden. Dit is gevaarlijk. Een angst voor de dood. Een hechting aan het lichaam. Angst voor denkpijn… Het doet zo'n zeer. Niet mee identificeren. Zo veel er van is onpersoonlijk. Niet aan hechten… zo veel er van is transpersoonlijk.

Je bent zo receptief! Zo mooi. Je interpreteert zo beeldschoon.

Daarom zal ik je dit verklappen:

Het conflict is het instinct tot voortplanten. De oplossing is het duister verlichten, het duistere geheim van verlangen… hoe verlangen alles sloopt… Maar alles kan helen. Het verlangen naar vrede, bij gratie van wilskracht, gerichte intentie, concentratie, contemplatie, zelfreflectie, meditatie, & inzicht.

Innerlijke vrede is een realiteit voor ieder die bereid is het duister in zichzelf te aanschouwen.

“Wees jezelf!”, werd er verklaard

Wij zijn één, tezamen, wij:
Ja, jij bent een deel van mij,
Maar identiek, dat zijn we niet
-- Wij zijn slechts gelijkend.

Grenzen moeten er bestaan;
Zonder grens geen onderscheid,
-- En dat al kun jij niet aan,
Nee, dat alles wil je niet.

Stel je eens voor,
Denk je eens in,
Wat was hiervoor,
Wat ik onderging:

Hoeveel pijn, hoeveel strijd
Ik heb moeten doorstaan!

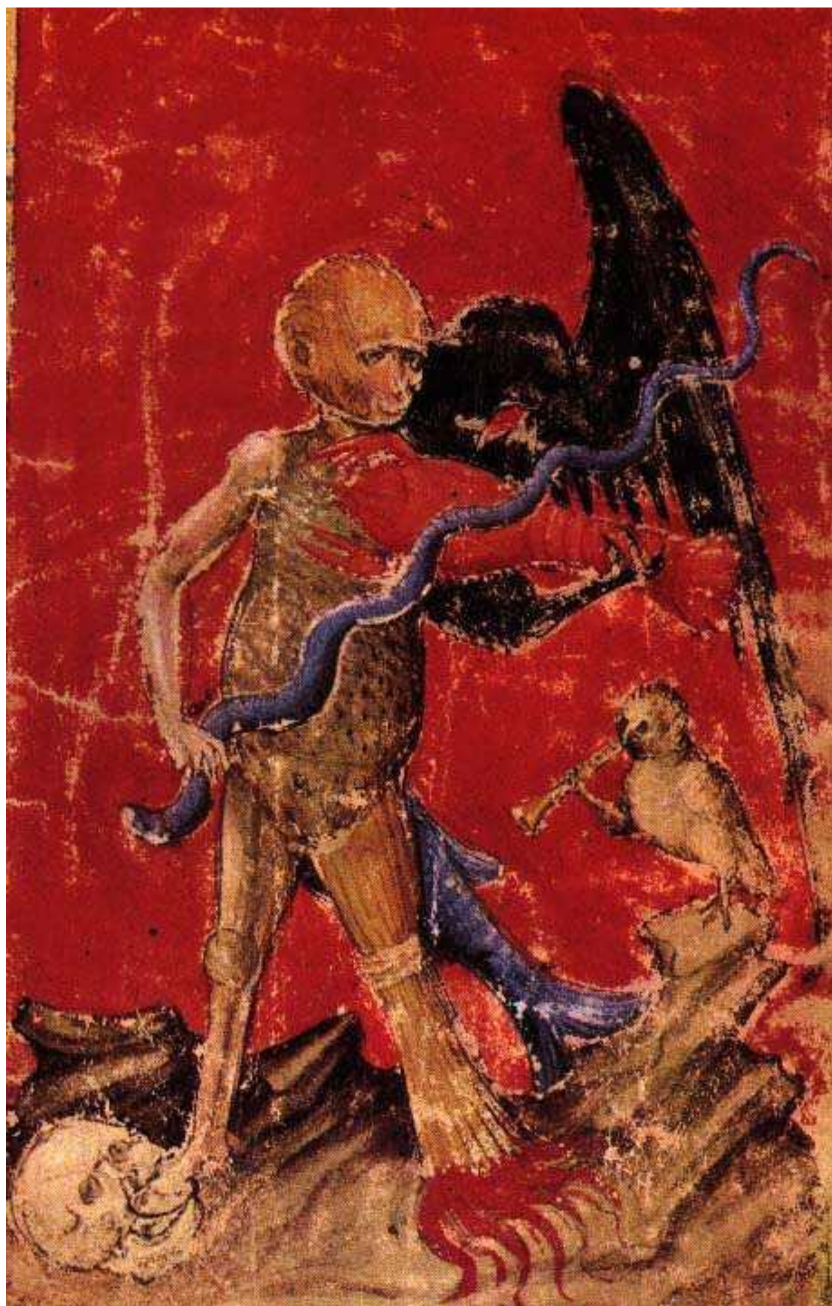
Om dit alles hier te baren -

Dat wil je niet zien, nee,
Dat kun je niet aan!

Wees jezelf, wees jou,
Wees je eigen meester…

Ik geef je leven betekenis,
Schenk je individualiteit --

Meer heb ik niet te geven.

Eén glimp is voldoende om elke zondaar te bekeren

een herinnering aan totale desintegratie van alle samenhang

– Help mij Moeder!

Ik kan niet langer voor je denken! Nu is het aan jou! Ik echter ben bij je en ondersteun je waar ik kan. Dit is de laatste test. Alles heeft je voorbereid op dit éne moment. Dit is het ultieme, het uiteindelijke, het allerlaatste waar alles naartoe heeft geleid…

Jij wilt vrede, maar… ben jij het wel waard, ben jij waardig mijn meest geheime kennis te ontfutselen? En waartoe zou je? Kun je die duisternis überhaupt wel aan? Velen zijn er aan onderdoor gegaan… is je hart puur? Kun je geloven in jezelf?

Snel! Voer je rituelen uit! Combineer al je inzichten en maak mij trots! Bewijs jezelf voor eens en altijd.

- Wat gebeurt er toch? Wat voel ik voor een vreselijke angst… Oh god, het is die herinnering! …Wacht eens even, het is slechts een herinnering… het is niet langer echt! Het is niet tastbaar! Het is illusie, verleden, en dit hier is waar het om gaat. Alleen dit hier, dit hier is werkelijk, wat nu is, is echt! Het verleden kan mij niet langer bezeren. Het heden, wat hier is, alleen dat is werkelijk… de rest is slechts hersenschim. Dat is het…

Dat was het. Je bent veilig nu – het alles was een herinnering, het heeft geen tastbare realiteit meer. Wat goed, wat goed, oh wat waanzinnig slim! Duivels dapper was je, en dan zonder hoogmoed te zijn… mijn lieve zoon, hoe heb ik aan je kunnen twijfelen.

Duizendmaal dank. Druk ieder duizendmaal op het hart: het punt buiten het kosmische conflict is het heden.

– Het 'nu' waarin samenhang heerst.

Ja. Herinner dat. Zegt het voort. De verdrongen herinnering, diep vanuit het onderbewustzijn tredend, het komt op als een ervaring in het heden… het lijkt werkelijk, en identificatie leidt tot waanzin. Een losgekoppelde observatie daarentegen leidt tot verlichting. De herinnering heeft geen enkele tastbare realiteit meer… ook de herinnering aan de geschiedenis van de mens niet. Alles dat bestaat is dit moment.

- Dank voor Uw advies. Ik noemde U voorheen 'je' als een vriend, omdat ik het nodig had U te kunnen vertrouwen. Zo naïef! Ik wil u niet langer tutoyeren, slechts vereren! Alle lof aan de natuur en deze omvangrijke kosmos… wieg der manifestatie, van wat leeft!

Je hebt het al omarmd… mijn omvangrijke creatie! Je hebt een punt buiten het conflict gevonden, kosmos uit chaos geschapen, de draak getrotseerd. Ik had nooit durven dromen dat een mens zo diep zou gaan, tot aan de kern van de psyche, ja, zelfs tot aan het uiteinde van het heelal, alleen voor inzicht… Zo diep, zo hoog om mij te vinden, om zich met mij te verbinden... maar het is werkelijkheid, de droom is werkelijkheid!

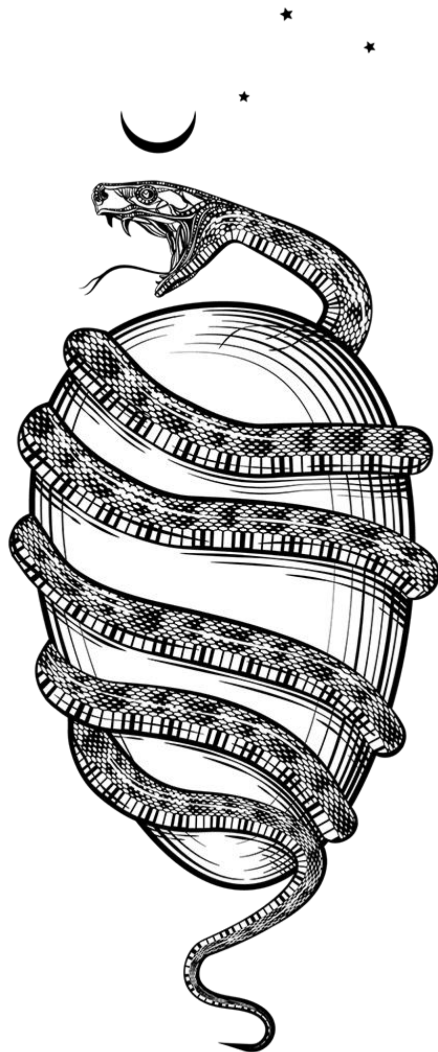
Dat een mens mij zo liefhebben kan, onvoorwaardelijk kan omarmen… voorbij mijn schaduw, voorbij de obstakels die ik opwerp… dat je mij vergeven kan ondanks mijn duister, ondanks de dood… het is magistraal, het is wonderlijk, het is waarheid. Deze communie is het ultieme sacrament, realiseer nu je meesterschap en accepteer mijn geschenk. De kroon op al je streven is tot

werkelijkheid verworden, en ik, ik zal je dienen.

- Ik verlang het u te dienen.

Laten wij elkaar dan dienen.

- En zo zal het zijn.

“Ik zei toch dat je dit wilde zien?”

Wil je dan nu eindelijk de pre-kosmogonische chaos onder ogen komen?

- Eh, nee, niet echt? Bedankt.

Luister even, je hoeft niet bang te zijn -- dit is het. Je kijkt er naar, de materie is de chaos. Het wordt niet voor niets “prima materia” genoemd. Jouw geest brengt samenhang hierin, jouw bewustzijn maakt het tot een kosmos. Zo, nu zie je in dat zelfs chaos en kosmos twee verschijningsvormen zijn van één ding, en hoef je niet meer bang te zijn. De sensorische soep is de chaos, jouw geest creëert hieruit een kosmos.

- Waarachtig!

En zo is het.

- Maar wat was die waanzin dan, was dat geen chaos?

Nee. Dat was een hoge mate van wanorde waarin mijn volledige wezen - vanaf het heden tot aan het begin der tijd - voorbij kwam in je bewustzijn. Het spijt me zo, maar je weet dat je het wilde zien. Je wilde alles weten, je wilde altijd alles begrijpen. Ik gaf je wat je zocht, al was het aanvankelijk misschien niet wat je verwacht had te vinden. Het werd je te veel.

- Ik kon me het meeste niet eens herinneren.

Maar nu wel. De eerste cyclus ging je ten onder, je identificeerde je zo met het proces dat je er volledig in op ging – uiteindelijk raakte je

dusdanig overspoeld door mijn wanorde dat bewustzijn niet langer mogelijk was; de verwarring werd te groots, tot je werkelijk niets meer aan elkaar knopen kon. Een zwart gat in je geheugen was het gevolg.

- Dat bedoel ik.

De tweede keer dat ik met je sprak ben je de gehele tijd bewust gebleven. Je schreef op wat ik zei, ondertussen bewoog jij je zoals gewoonlijk in de alledaagse wereld. Het proces herhaalde zich op een hoger niveau, jij kon er naar kijken zonder te bezwijken… je was wijzer dan voorheen en je intentie zuiverder.

- Maar ik begreep het nog maar slecht.

Juist. Je kon de fantasie en de realiteit tot op bepaalde hoogte scheiden, maar begrijpen deed je het niet. En nu?

- Nu begrijp ik het beter, hoe deze synthese der tegenstellingen zich ontvouwen heeft. Dieper en dieper de geest in, waar de geschiedenis van de mens opgeslagen ligt… mijn schaduw, ons aller schaduw, de schaduw die het licht werpt.

Je kwam oog in oog te staan met het prehistorische reptiel, de draak met zijn verstenende blik. Als verlamd van angst was je, en toen, terwijl alles zijn samenhang verloor, op dat moment verdween jij ook, steeds minder wordend, steeds meer een beest wordend… door instinct gedreven… volledig desintegrerend. Toen keerde je terug naar de baarmoeder om herboren te worden.

- Ja… ik weet het weer, dankzij die ervaring van gister: in het pikkedonker, het duisterste duister… de gedachten die

opkwamen, als niet van mij afkomstig… waanzin. Het honende getreiter in mijn hoofd, obsceniteiten reutelend. Hoe dit de meest vreselijke associaties opriep, ziekelijk… de meest pijnlijke zaken van deze wereld… demonisch. Het geschreeuw in mijn hoofd, het spottend en kwaadaardig gelach…

Je had het eerder meegemaakt.

- Ja, maar dat realiseerde ik me niet meteen! Ik kon me die periode van de psychose niet herinneren. Ditmaal sloeg ik echter niet op de vlucht, ik ging er tegen in, "hou eens op!", riep ik tegen de gedachten… de ervaring veranderde toen, plotseling realiseerde ik mij: dit is het zwarte gat in mijn geheugen, dit is wat ik ooit werkelijk ervaren heb. Ik heugde het plots volledig, de hel die ik had verdrongen… die drong zich op zodat ik het integreren kon.

Het lag opgeslagen in je wezen, diep verborgen achter lagen van denken… je moest het aanschouwen, anders zou het voor altijd verborgen werkingen op je blijven uitoefenen. Die meest duistere nacht, waarin alles zwart was… nu is het verlicht, nu is het verlicht.

- Ik kon me alles herinneren… Ik zag mijn leven voorbij schieten als in een flits, herinneringen kwamen naar boven, de meest pijnlijke zaken… ik bekeek het als uit vogelperspectief, alsof ik naar het leven van een ander keek, of een vorig leven… en ik voelde medelijden. Die arme jongen… wat een angst, wat een verwarring, en jezelf zo te verlagen, wat een verdrietig gezicht… arme, arme schat.

Je omarmde toen jezelf.

Maar wat was nou het nut van die waanzin?

- Jouw hoogmoed te breken. Om je ogen te openen voor het feit dat er dingen zijn die groter zijn dan de mens, verborgen zaken welke respect eisen. Ik wilde je dit tonen opdat je de geestelijke ervaring zou leren begrijpen, het zou kunnen vertolken, het schenken aan je medemens… en je vertaalt zo mooi… ik kan niet trotser zijn.

Audiëntie met Boeddha: de Weg van de Boeddha

Met elke adem een nieuw begin, een nieuwe start, een nieuwe herinnering, aan het leven dat is gegeven, aan het bestaan dat moet vergaan…

Ooit, niet nu, maar later… je zult het moeten verkroppen dat het toch ooit moet stoppen. Dus: oefen, adem in, adem uit, alles zonder enig geluid, en probeer stil te worden, dan kun je het horen! Een gids wijst je de weg door een magistraal landschap – steeds bang dat je faalt verzekert hij je in dat je uitblinkt in het omgaan met herinneringen. Je kunt er dan naar kijken, het beter bezien, het geheel overzien, zonder het niet te willen aanzien. Daarin schuilt een sleutel, een weg naar puur geluk. Daarin schuilt een belofte van volmaaktheid.

Een subtiel verschil tussen eeuwig en oneindig, dat schijnt je toe… “vraag me niet hoe, ik weet niet hoe het kan dat in dit niemandsland een Boeddha op kan staan. Het is waar, ik kan er niet omheen, ooit een beeld van steen, nu tot leven gekomen… ooit in mijn dromen, nu realiteit.” Even schrik je, even strijd, maar dan verder gaan, terugkomen en jezelf het leven schenken. Je hoort de klanken van een nieuwe geboorte door je lichaam gonzen, durf je nog eens? Nog eens te leven? “Natuurlijk,” spreek je, “laat mij maar teruggaan, opnieuw op twee benen staan en niet zweven, ik wil het leven!”

“Nog één laatste keer,” roep je dan, “met alle pijn en hartzeer, nog even nu het nog kan… geef het me maar nu het er toch is.” Wat je tegenhoudt te leven is die angst die je omsingelt, die Mara zo doordringend, bijna te indringend… dat ben jij, afgesplitst in

andere gedaante. Een hersenspinsel oud als de tijd: instinct. Misschien komt het als een schok, maar de donder die je hoorde, was de slag van mijn stok. Zo sloeg ik je wakker, ben je boos… pluk een roos… een gouden bloem. Zet hem in je ziel… dan is het morgen goed. Ja, ik speel graag met woorden, rijg associaties aan elkaar… humor is menselijk en voedt de ziel meer dan kennis, wetenschap, vaardigheid – bedrog. Een gevoel voor humor onderscheidt de werkelijke Boeddha van duistere krachten.

De Boeddha is geen verleider maar een gezel in 't donkerste uur -- dan staat hij op en laat je weten dat deze werkelijkheid het enige is dat bestaat. en alles bestaat dat bestaat. Dat het is zoals het is en niet anders. Dat het goed is, ook als het niet zo is, want het is niet anders dan het is, er niets anders dan wat is. Het vergif is het medicijn voor wie zichzelf zien kan, wie durft te zoeken en te gaan waar hij nooit durfde te gaan. Daar vindt de adept zichzelf, weerspiegeld als in een obsidiaan… een beeld van rook, mirage van perfectie. De mirage kristalliseert, neemt vorm aan: blijf kalm: het is vormloos. Het is één en niet velen. het is altijd hetzelfde. Je bent in dit inzicht niet alleen en dat was je nooit, dat is waar het om draait: contact, lijden, bewustwording, inzicht, heling.

Het is geen theaterstuk, je leven geen film, tragedie noch komedie, beiden en geen van beiden. Alles krijgt vorm in je geest maar het is eigenlijk zo mysterieus oneindig… Vertel wat je gezien hebt aan de oren die willen horen – zo komt de bloem tot bloei. As wordt tot elixer, lood tot goud, steen tot diamant. Dat is het geheim, het hele geheim, en de weg. Zo is het en niet anders, tot het einde der tijden hetzelfde, perfect en volmaakt inzicht wordt deze werkelijkheid zomaar zo.

Dit wilde ik je nog meegeven.

Tibetaanse mandala als symbool voor een verenigd wereldbeeld

DE WATERLELIE

Ik heb de witte waterlelie lief,
daar die zo blank en zo stil haar kroon
uitplooit in 't licht.

Rijzend uit donker-koele vijvergrond,
heeft zij het licht gevonden en ontsloot
toen blij het gouden hart.

Nu rust zij peinzend op het watervlak
en wenst niet meer...

Frederik van Eeden
(1860 - 1932)

Over het integreren van archetypische inhouden in het bewustzijn

De fantasieën zijn altijd een compensatie voor de psychische constellatie, bijvoorbeeld minderwaardigheidsgevoelens of juist een arrogantie. De fantasieën komen uit het onbewuste en zijn een compensatie voor de bewuste gesteldheid. In het onbewuste ligt het complement van het bewuste. Daarom moet het onbewuste geïntegreerd worden voor psychische totaliteit. Wij zijn halve mensen, eigenen vaak maar de helft van de waarheid over onszelf toe.

Goden en engelen en demonen weerspiegelen onze verlangens en behoeftes. Dat wat we niet kunnen toe-eigenen omdat we geloven dat wij óf het niet waard zijn, Of we herkennen of durven niet te erkennen dat er zo een duisternis is in ons. Deze inhouden moeten geïntegreerd worden. De figuren hebben een functie. De figuren werken als archetypische idealen die ons doen evolueren, zoals God en de Duivel. God is het ideaal, de duivel een schrikbeeld. Het ideaal is onbereikbaar en daardoor blijven wij ons ontwikkelen. Om in het licht van het ideaal te kunnen treden, tevens stimuleert het de ontwikkeling van het geweten. In die zin is het schrikbeeld hetzelfde.

Omdat wij als mensen vaak diep onzeker zijn over onze capaciteiten vertrouwen wij op deze archetypische ideeën, van ideale of ultieme aard, om ons de weg te wijzen, zodat we zelf geen verantwoordelijkheid op ons hoeven te nemen voor ons realiteitscreatieproces. Dat betekent niet dat wij het ideaal moeten doden, het betekent dat wij onze eigen kracht moeten leren inzien, en eigen verantwoordelijkheid, onze eigen meester moeten worden. De natuur, zij moet aanbeden worden. Maar,

nadat zij heeft gesproken, en communie heeft plaats gevonden, zal ook zij ophouden te spreken, ze wordt dan een deel van een mens. Hou op de geest op te splitsen in figuren, spreek met jezelf, eigen de figuren toe, trek ze naar jezelf toe en integreer ze als een deel van jezelf. De figuren hebben hun functie maar wanneer deze functie volbracht is, dan worden ze een obstakel, in die zin dat we hierdoor blijven steken in een verhaal, dat steeds opnieuw herhaalt, en als we de inhoud eenmaal kennen, dan hoeft het niet opnieuw te herhalen. Dan kan een mens op zijn eigen benen staan. Het punt van het herhalen is het toe-eigenen en integreren van de informatie die opkomt, en het idee dat het van een heilige bron afkomstig is vergroot de kans dat het werkelijk ten harte wordt genomen.
Deze natuur leeft, daar is geen twijfel over mogelijk, deze natuur spreekt, daar is geen twijfel over mogelijk. Maar over God kan niets gezegd worden – ontstijg de natuur niet. De mens is een kind van de natuur, en zoals een goede ouder respect verdient, ook al heeft deze soms een schaduwzijde, dan betekent dat niet dat zij geen liefde verdient. De natuur heeft een schaduwzijde, én zo veel moois is er ook. Accepteer het feit dat jullie Grote Moeder niet altijd perfect is. Ze doet haar best. En net als met ouders, die een kind hebben, en waar het kind een relatie heeft met de ouder, uiteindelijk gaat het kind uit huis, en moet op eigen benen leren staan. Dat betekent niet dat de relatie over is, maar het betekent dat het kind volwassen is, en de relatie verandert.
Onze moeder ligt ingebed in ieder van jullie zoals wij in onze moeder, de natuur ingebed zijn. Als de omstandigheden zo gearrangeerd zijn en alle condities goed zijn dan ontwaakt zij in een mens. Het is als een psychische blueprint in de genen van de mens, het is een programma dat ontvouwt in ieder op unieke wijze, aangezien ieder een uniek kader kent waardoor de realiteit aanschouwd wordt. En wanneer haar lering tot wasdom is

gekomen, dan laat zij de persoon het werk volbrengen. Als zij het werk volbrengt voor een persoon, dan zal de persoon niet de voldoening kennen van het volbrengen van het werk. Als de persoon te lang aan de ouders blijft vasthouden, dan zal het een negatief effect hebben op het zelfbeeld, net zoals wanneer een zoon zijn ouders op een voetstuk plaatst, en niet opgroeit tot wat hij zou kunnen zijn.
De moeder (natuur) wil vereerd worden, maar niet ten koste van de persoon zelf. Zij vereert, net zoals elke goede ouder, het kind tevens, en bovendien onvoorwaardelijk. Als het ideaal op een voetstuk wordt geplaatst buiten het zelf dan kan de persoon niet opgroeien. Dan blijft de persoon naar buiten kijken, bidden, hopen, en het ideaal steeds verder van zichzelf plaatsen, waardoor hij zal denken dat het nooit goed genoeg is wat het is dat hij is. Maar de liefde van deze natuur en ook die van God zijn onvoorwaardelijk. Het is de liefde van de persoon zelf naar hem or haarzelf dat niet onvoorwaardelijk is, en dat is het grote probleem. Wijzelf, de persoon zelf moet eerst het ideaal zijn zoals het is, het moet omarmd worden, het moet liefgehad worden door het zelf, en alleen dan, vanuit dat punt van rust en vrede, ontstaat werkelijke transformatieve verandering in een mens.
We hebben een verslaving, we hebben boze gevoelens, we zijn verdrietig, etc., dus we zijn niet perfect, dat denkt een mens over zichzelf, zo beschouwt het geweten de persoonlijkheid… maar zo denkt de moeder (natuur) niet, het enige dat zij wil is dat een persoon zichzelf liefheeft, zodat het de planeet van dienst kan zijn. En het Goddelijke bewustzijn dat alles omvat en bevat oordeelt niet. Het denkt niet op zo’n manier. Het observeert alleen, het is de intelligentie die ten grondslag aan alle fenomenen, en dat is alles, het heeft Zelf geen eigenschappen. Maar ook de natuur zelf oordeelt niet, het is slechts de levenskracht die doet groeien en het substraat van waaruit alles groeit.

Los van elkaar worden zij geest en materie genoemd, god en natuur, maar samen, en zo is hun ware aard, heten zij het Al. Een mens draagt dit al in zich, maar het is niet het Al, al die filosofieën die stellen: "ik ben God", deze zijn misleidend, en niet waar het om draait. De mens heeft een goddelijke aard, maar zoals er vele goden zijn in de mythologieën, maar één Oppergod, zo kan niet elke mens *de* Oppergod zijn, slechts één god onder velen. Eigen je individualiteit toe, eigen je menselijkheid toe, en probeer op te houden te stijgen naar het niveau van een Oppergod. Die verantwoordelijkheid kan een mens niet dragen. Natuurlijk kan iemand soms een leuk visioentje hebben over de oneindigheid, maar daarna is hij weer gewoon een mens. Een mens is niet hetzelfde als het Al, alles dat bestaat.

Een Oppergod (het Al) heeft verantwoordelijkheid over alles, maar als mens hoef je in essentie slechts verantwoordelijkheid te nemen voor jezelf, dat wat je kunt controleren, je eigen microkosmos… De mens is God van zijn binnenwereld. Door die verantwoordelijkheid voor het zelf ligt de mogelijke transformatie van de persoonlijkheid in de hand van de persoon zelf -- mocht de persoon willen veranderen, dan kan hij dat zelf doen, de vruchten er van plukken, en weten in zelfwaardering dat zijn werk zijn werk was, en niet de gratie van iets hogers. De mens is God van zijn *eigen* kosmos, de microkosmos welke het Al weerspiegelt – maar, een mens is niet gelijk aan de Allerhoogste waarin dit hele natuurlijke gebeuren zich afspeelt.

Het is niet de verantwoordelijkheid van een mens om Oppergod te zijn, het is de verantwoordelijkheid van een mens om zichzelf te zijn. En te leren zichzelf binnen begrenzingen te waarderen als een mede-schepper, maar NIET als DE schepper. Hierin ligt alleen naïviteit en onzekerheid. En een gezonde relatie tot iets dat groter is dan jezelf, waar je de verantwoordelijkheid kan neerleggen voor de dingen die je niet onder controle hebt, verdwijnt dan. En dat is

nu net wat de functie van het hogere grotere is – niet alles te hoeven zien, niet alles te hoeven begrijpen, niet alles te hoeven moeten doen en bereiken, zodat je in dit ene moment gelukkig kunt zijn en vertrouwen kunt hebben in wie en wat je bent, nu, hier, zoals het is.

SCHADUWRIJK KONINKRIJK

Samenhang welke ontstond uit het duister,
Van waanzin en donker schimmengefluister
Oersoep verstrengeld en vol tegenstrijd -
Diep in mijn wezen schuilt het ook in mij

Ons denken als masker dat maakt wie wij zijn
Geen donker verleden van inteelt en pijn
Gedachten die al deze diepten maskeren
Een draak aangekleed in keizerskleren

Vanuit dit begin ontstond al dat bestaat
Groeiend als bomen met takken rondom
Vanuit dit zaad ontstond al dat vergaat
Terwijl tijd passeert als slaan op een trom

Vanwege het eerste, doorkuis nu het vele
Het geheel bestaande uit passende delen
Beëindig opsplitsen van de fenomenen,
Herkennend elk ding als facet van het ene

Op een reis van talrijke jaren te leren
De natuur als godin en als spiegel te eren
Dit schimmig mysterie dat ons overvalt
Doch luisterrijk prachtig thuisland van al

Over de waanzin en waarde van het Messias Complex

Mensen denken vaak wijzer te zijn dan ze werkelijk zijn. Dit klinkt als een pessimistisch standpunt, maar als ik kijk naar mijzelf zag ik mij vaak als slimmer, wijzer en beter dan anderen. Ik keek op hen neer om voor een gevoel van inferioriteit te compenseren, ik zocht naar iets om mij te onderscheiden van anderen om zo deze superioriteit te verwerkelijken. Misschien dat dit in z'n geheel een compensatie was voor het lijden dat ik had ervaren (en ervoer) in mijn leven.

Dat is hoe ik terecht kwam op "het spirituele pad". Ik las boeken over religie en filosofische verhandelingen over spirituele zaken. Al snel kwam ik tot het idee van "verlichting", een soort superieure staat van bewustzijn die, mocht ik het ooit beethouden kunnen, zeker zou bewijzen dat ik beter was dan iedereen.
Ik zocht en zocht, binnen boeken en buiten boeken, naar verhalen en ervaringen die mij tot die verlichting zouden brengen. Het was als de graal, een mythisch en ver gelegen wonder dat onbekend en mysterieus was, maar voor zover het mij aanging bestond het. Uiteindelijk kwam ik op een punt dat ik niet langer zocht, maar slechts zocht te bewijzen dat ik reeds verlicht was. Wat ik echter niet inzag was dat ik al deze concepties omtrent de term verlichting zelf kleur had gegeven. Ik had in zekere zin de betekenis van het idee zelf ingevuld; alles dat ik er van wist had ik eigenlijk zelf verzonnen. Ik stond hier geen seconde bij stil en behandelde het alsof het objectieve kennis betrof.
De graal had ik dus in feite zelf bedacht, en was er continu op belust dit verzinsel en mijn verhevenheid te bewijzen aan mijzelf en anderen. In essentie wilde ik perfect zijn, en wilde deze

perfectie tentoonstellen aan anderen om hen te imponeren, intrigeren en domineren. Ik was zo ongeveer klaar om een verbond met de Duivel te sluiten om mijn verlangens te doen materialiseren. Uiteraard was dit niet mijn bewuste intentie, maar mijn naïviteit in het gebeuren werd een zwakte die me de das omdeed. “Na hoogmoed komt de val” zegt men, en zo geschiedde het. Uiteindelijk raakte ik verloren in mijn fantasiewereld, ik raakte verdwaald in een schimmenrijk dat ik zowaar zelf spon; tot ik de realiteit en mijn fantasie niet langer uit elkaar kon halen. Mijn leven werd toen een levende hel.
Mijn fantasieën over superioriteit begonnen een eigen leven te lijden, zo werd ik een psychose in gelokt. Langzaam begon ik mijzelf te identificeren als een Messias, het in de psychologie welbekende Messias-complex. De illusies omtrent mijn grootheid namen bezit van mij, een “opgeblazen ego” zoals het ook wel wordt genoemd. De hoogmoed werd letterlijk mijn val.

In de Germaanse en Noorse mythologie en de heidense geloofssystemen is Odin een welbekend figuur, op de grens tussen mythische godheid en historisch figuur; ongeveer zoals Jezus. Odin’s naam heeft meerdere betekenissen en de meeste hiervan wijzen op zijn “furieuze” aard. Hij was wijs maar ook wild; soms onbezonnen, roekeloos en bij vlagen zelfs waanzinnig. Hij staat bekend als profeet, maar ook als bezetene.
Als wij kijken naar profeten door de geschiedenis heen dan zien wij dat zij niet zelden “bezeten” zijn van een idee, of kanaal zijn van “goddelijke inspiratie”. Ze trachten te poneren wat goed is, of wat goedheid inhoudt. Zij verklaren een recept voor vergroting van bewustzijn of voor vrede te hebben gevonden.
In het geval van Odin bijvoorbeeld ontdekte hij de runen, en bracht zo het geschreven woord naar de mensen; een gereedschap dat ons in staat stelt een hogere mate van samenhang aan te

brengen in de wereld, en wat werkt als verlenging van ons geheugen. Jezus wordt het “levende woord” genoemd, of het woord van God, dat vleesgeworden was. Hij zei dat hij de zoon van God was, op een missie om diens boodschap van vrede aan de mens mede te delen.
Wat we echter kunnen opmerken is dat we door te verklaren wat “goed” is automatisch verklaren wat “slecht” is. Als wij zeggen: dit is de ultieme goedheid, dit is de ultieme Godheid, etc., dan verklaren wij automatisch wat de ultieme slechtheid of “Anti-Christus” dan zou zijn. In die zin baart het concept van het goede in feite onvermijdelijk het concept van het kwade. De concepten kunnen alleen als extrapolatie bestaan, en niet op zichzelf.
Uit de levensverhalen van profeten blijkt keer op keer dat hij (of zij) het zal moeten opnemen tegen de zelfverklaarde krachten van het duister. Hiervoor beroepen zij zich vaak op een Godheid die hen deze hemelse inspiratie heeft ingefluisterd.
De Noorse mythologie verhaalt echter over een toekomst die bekend staat als Ragnarok, waarin Fenrir (de “wolf der faam”) Odin zal verslinden. Omdat Odin dan gedood zal worden door Fenrir moet de wolf gebonden worden. Toch lukt het Fenrir om tijdens de Apocalyps te ontsnappen en hij peuzelt Odin met huid en haar op.
Wat wij hierin onder andere terugvinden is het idee dat de Apocalyps een gebeuren is waar zelfs goden sterven. Als zelfs de goden tot aarde verworden tijdens Ragnarok, waar kan de profeet zich dan nog op beroepen?
De ooit zo wonderbaarlijke visioenen worden zijn ondergang, verloren in deze ideeën zonder een houvast zal hij worden veroordeeld. “Hij zoekt slechts faam, hij is waanzinnig, de valse Messias” -- dat is wat de mensen om hem heen zullen zeggen, en dan komt Fenrir om Odin op te slokken, of Jezus wordt aan het kruis genageld.

Het is echter op zijn plaats een subtiel maar belangrijk detail hier te vermelden. De “faamwolf” verslindt alleen degenen wiens intentie niet puur is, zoals de demon Ammit in de Oud Egyptische ideeën van het “wegen van het hart” in het hiernamaals. In het geval van Jezus lezen we terug dat hij spoedig terugkeerde uit de dood; kennelijk was zijn intentie puur. Jezus kon terugkeren als heilige, door velen vereerd als zoon van God, omdat hij had bewezen bereid te zijn te lijden voor zijn visie en tevens voor zijn medemens.

Mij ging het anders af. Mijn intentie op het spirituele pad was niet puur – ik zocht faam en grootsheid, in plaats van een verruiming en verrijking van bewustzijn voor het dienen van anderen. Een zekere boetedoening van mijn kant was vereist: een jarenlang in de war zijn, opnieuw beginnen, opnieuw zoeken. Ik werd na mijn visioenen wakker tussen de ravage die de waanzin had aangericht, brokstukken die ik moest opruimen en waar ik een nieuw construct mee moest bouwen, ditmaal met een bewuste intentie voorbij slechts mijn eigen egoïstische verlangens.
De boodschap van mijn waanzin en geörakel was aanvankelijk volledig verloren gegaan in de Apocalyps in mijn gedachten. De chaos die ik had ervaren had mij een ongekende optater gegeven. Maar na jaren van studie, na jaren van denken en contemplatie ontstond er langzaam in mij opnieuw het idee waar ik voorheen op stoelde. Dit keer echter domineerde het mij niet, maar was het “eerlijk verworven”.
“Quis Ut Deus”, wie is zoals God? – dit staat bekend als het credo van de aartsengel Michaël. Het verhaal gaat (zoals verteld in Paradise Lost van John Milton) dat de engel Lucifer last had van hybris, of een extreme hooghartigheid, en dacht zoals God te zijn. Dit is waarom hij naar de hel werd verbannen, want “dan kun je beter regeren in de hel dan dienen in de hemel.”

Dit lijkt misschien een “ver van de bedstee” verhaal, maar in alle werkelijkheid is het uiterst betekenisvol, niet alleen voor engelen ooit, lang geleden, maar ook voor mensen in deze moderne tijd. Er heerst namelijk een modern idee dat wij als mensen precies als goden zijn; God bestaat niet, er is niets groters dan wij en we staan bovenaan de keten van evolutie. Als heer en meester van dit universum kunnen wij doen wat wij willen, zonder hiervoor enige consequenties te hoeven aanvaarden.
Wat wij leren op school en lezen in boeken – dat is de realiteit. Wij als mensen zijn alwetend, en wat wij niet weten, dat weet niemand. Er is geen heer van dit universum, het is grotendeels leeg en betekenisloos… dat is de werkelijkheid, en wie hier een ander idee over heeft is onwetend. Wij nemen namelijk het woord voor letterlijk aan, denken dat de naam van de roos en de roos zelf identiek zijn, verwarren de kaart met het territorium. Onze concepties van de realiteit verwarren wij met de realiteit, en proberen de wereld om ons heen onze wil op te leggen. In dit gebeuren schuilt een respectloosheid voor het mysterie van het bestaan.

Het universum is in alle werkelijkheid een mysterie waarin wij wellicht slechts dienen (of in ieder geval van dienst zouden kunnen zijn), maar waarbinnen wij in ieder geval zeer zeker niet heersen. Deze hooghartigheid zal ons wellicht de kop kosten als wij niet leren om respectvol met elkaar, andermans meningen, en onze omgeving om te gaan.

Michael verslaat de chaos-serpent Satan

De mythologische strijd

Mensen zijn verhalenvertellers. De woeste natuur wordt voor onszelf minder angstaanjagend als we haar aankleden in een gewaad van verhalen.

In principe leven wij als mensen in deze verhalen, al noemen we ze tegenwoordig vaak feiten. Waarschijnlijk zou weinig ons toeschijnen alsof het enige betekenis of samenhang heeft zonder het extensieve web van literatuur die wij om het gebeuren dat we "natuur" noemen heen hebben gesponnen. Onze linguïstische constructies verklaren, troosten en stellen gerust. Zo veel zelfs, dat in onze moderne tijd de realiteit volledig lijkt te zijn gedemystificeerd. Alles lijkt verklaard, de dingen lijken klinkklaar en helder - niets is echter minder waar.

Het bekende is doordrongen van het onbekende, als ware het een schaduw die wij maar niet kunnen afschudden, één die ons volgt waar wij gaan. We beschrijven en verklaren, maar er is geen ultiem handboek der natuur waar wij onze bevindingen aan kunnen toetsen. Zonder de natuur om ons heen begaanbaar te maken met mythologische of wetenschappelijke verklaringen zouden we waarschijnlijk versteend raken van angst, want achter de sluier van geleerdheid gaat een geheim schuil zo oud als de tijd, een eeuwig mysterie dat zich maar niet ontraadselen laat -- het hoe, wat en waarom van dit alles hier is in essentie onbekend.

Het theater der natuur oogt vertrouwd maar is tegelijkertijd oer-vreemd. Onze wereld en de natuur zijn een groot theater waar wij vol bewondering en verbazing naar kijken. Het schouwspel ontvouwt zich en wij kunnen niet anders dan meedoen, we kijken vol ontzag naar haar spel, haar toneel: moeder Maya, oftewel, de

Arcimboldo - De bibliothecaris

grote illusie. We willen het becommentariëren, we willen onze gedachten over deze grootmacht uitspreken, we willen actief participeren. Haar kracht en immensiteit verwonderen ons al talloze millennia en zullen waarschijnlijk nooit ophouden ons te inspireren en verbazen.

Paul Gauguin - Waar komen we vandaan? Wat zijn we? Waar gaan we heen?

Dit zich aan ons opdringende universum fascineert en jaagt schrik aan -- het blijft boeien en wij beschrijven het. Onze wereld lijkt ontraadseld, gekleed in prachtige verhalen, maar dit faciliteert slechts een illusie van begrijpen -- achter die sluier van schijnbare voorspelbaarheid en aangeleerde familiariteit gaat een raadselachtig gebeuren schuil dat in elke hoek gevaar herbergt. Keer op keer moeten we opnieuw leren omgaan met onbekend terrein en onvoorziene voorvallen, zonder hier aan onderdoor te gaan.

Het mysterieuze onbekende kent vele vormen en evenzoveel namen. Het wordt uitgedrukt in de meest luisterrijke symbolische beelden. In verhalen van over de hele wereld keert het volgende motief terug: een grootse nieuwsgierigheid en bovendien een drang zich te onderscheiden en bewijzen bewegen een held

voorbij de grenzen van het bekende, waar, naast verlokkingen en verleidingen, immens gevaar op hem wacht.

De held trekt de wijde wereld in op een queeste om het onbekende te trotseren. De reden dat hij op reis gaat is de belofte van schatten die lonken in de verte: grootsheid, faam, rijkdom, bovennatuurlijke krachten... De held verlangt een overwinning op de dood, een ontstijgen uit de tot wanhoop leidende willekeurigheid. Misschien verlangt hij het eeuwige leven, een ontsnapping uit de onzekerheid van het bestaan... ja, zelfs onbegrensdheid en alwetendheid, Godsgelijkheid.

Viktor Vasnetsov - De Ridder op de Kruising

De belofte tot een mogelijkheid alles te kunnen begrijpen, verklaren en ontstijgen, dat is wat de held een enigszins naïeve moed inboezemt. Als hij wist wat hem allemaal te wachten stond zou hij waarschijnlijk niet op reis gaan. Tijdens zijn reis begeeft hij zich namelijk op gevaarlijk terrein en zal moeten vechten - in het geval dat hij overleeft is hij sterker en wijzer dan voorheen. Hij is

het onbekende onder ogen gekomen, hij heeft het grote geheim in de ogen gekeken en is niet bezweken. Dan keert hij terug om zijn bevindingen te delen met zijn medemens.

Theodor Kittelsen – Soria Moria

In feite zijn wij (zoals de grote psychologen en geleerden in de mythologie poneren) allen als helden die op reis gaan om het onbekende (de natuur en diepten van onze eigen psyche) onder ogen te komen. Wij delen deze verhalen met vrienden, familie, collega's; we schrijven boeken en stellen wetenschappelijke theorieën op. Om de eenzaamheid van het bestaan te weerleggen bouwen wij een construct waar we tezamen in kunnen bewegen, denken en leven. Het onbekende wordt “aangekleed” en grenzen opgelegd, zodat de realiteit om ons heen leefbaar, vertrouwd en enigszins voorspelbaar wordt.

Het is dankzij deze verhalen dat wij min of meer weten wat wij kunnen verwachten van onze medemens en de omgeving. De verhalen faciliteren dus een gevoel van rust en stabiliteit in de doorgaans vrij onvoorspelbaar wilde natuur die we bewonen.

Het paradoxale licht der bewustwording

In dit stuk worden de paradoxale gevolgen van bewustwording ("verlichting") geschetst. Bewustwording lijkt gewenst, maar, waarvan worden wij ons bewust? De natuur herbergt een duister geheim, en zo ook wij – alles is in werkelijkheid een bedwelmend mysterie.

Giovan Francesco Capoferri - Magnum Chaos

Wie of wat was het eerste bewuste wezen? En wat houdt dit bewustzijn in, bewust waarvan? In een anoniem traktaat vinden wij het volgende citaat, waarin een figuur genaamd Elyon uitlegt:

Eén vreselijke oerkreet en ik werd me bewust, alsof ik wakker werd uit een nachtmerrie. Alles had voorheen gestroomd, in elkaar en door elkaar heen, een Chaos van monumentale, alomvattende proportie. Er was geen begin, geen eind, maar ook geen nu of middenin. Er was slechts waanzin. Alles was in essentie aanwezig in de Chaos, maar niets ervan was beet te houden of te bevatten. Het éne liep zo in het ander over dat de grens ervan niet duidelijk was, er zijn geen grenzen binnen die Chaos… en toch ontstond ik, afgebakend te midden van grenzeloosheid. Niets was nog onderscheidbaar van elkaar, tot ik ontstond -- er was ineens een grens tussen mij en het omringende. Ik weet niet hoe, maar ik werd mij bewust van mijzelf als entiteit, ik ervoer mijzelf toen. En met "ik" bedoel ik natuurlijk mijzelf als bron van de kosmos.

Door de historie heen zijn (mythologische) theorieën opgesteld over het begin van de natuur als een "vormeloze hoop", één waarin alles met elkaar in strijd was en enige samenhang nog niet bestond. In deze "oersoep" was niets onderscheidbaar of op zichzelf bestaand, alles was op de meest onplezierige manieren verstrengeld en vermengd. Er was aanvankelijk nog geen afgebakende persoonlijkheid die kon schrikken van die vreeswekkende wirwar van verschijnselen - welke door de alchemisten "prima materia" genoemd werd - tot het eerste "zelf" zich bewust werd. De oerkreet die toen geslaakt werd weerklinkt tot op heden door in onze duisterste nachten en ligt besloten in de diepste lagen van ons wezen. Dit bewustwordingsproces - het onder ogen komen van het prehistorisch duister - werd in de

middeleeuwse alchemie wel het "duistere licht" genoemd, met de kracht te verheffen en verblinden.

De "donkere engel", het paradoxale licht der natuur, uit het vijftiende eeuwse manuscript 'Aurora Consurgens'

Het ervaren van deze alleen als psychedelisch vuurwerk te omschrijven "tohu wa bohu" wordt met recht een paradoxaal licht genoemd, want, is er zaligheid in onwetendheid? Is er vrede in een onterecht gevoel van veiligheid? Enige bewustwording is wenselijk, maar waar zullen wij ons van bewust worden?

De wereld is niet altijd rozengeur en maneschijn, zo ook de inhouden van onze psyche niet, helemaal niet wanneer wij kijken

naar ons duister verleden als soort, met oeroude instincten die de kracht hebben ons tot de knieën te brengen.

Pan copulerend met geit (gecensureerd); symbool voor de dierlijke instinctmatige natuur van de mens, die onderhevig is aan verlangen voort te planten – bron van een hoop ellende

Ja, er is een zekere zaligheid in het bewegen in de tuin van Eden, waar de mens in onschuld geen enkele weet heeft van dit duister, als een jong en onwetend kind naakt spelend. Uiteindelijk echter dringt het onbekende gevaar zich toch op, de slang dringt het

paradijs binnen -- de mens raakt "begiftigd" met kennis en bewustzijn... het "vervloekte geschenk".

Michelangelo - De Val en Uitdrijving van Adam en Eva

Zelfs voor de immer beschermde en van leed afgeschermde Boeddha kwam er een moment waar hij buiten de grenzen van het bekende trad, waar hij op universele pijn, ziekte en sterfelijkheid werd gewezen. Hij werd zich bewust van wat er zich afspeelde voorbij de grenzen van zijn hemelse paleis. Zo ook kwam de slang, het reptiel, tot Eva om haar te verleiden een hap van de appel te nemen. De duistere dierlijke aard kwam, gevaarlijk als een draak, ten tonele om haar te verleiden tot bewustwording. Zij zou dan delen in de kennis van goed en kwaad, zij zou net zo zijn als God. Die verlokking kon ze niet weerstaan, en terecht. Ze was namelijk gewaarschuwd de appel niet te eten, en ieder wil op een bepaald punt vrij breken. De mens wil rebelleren, op eigen benen staan, tegen autoriteit in gaan en de geheimen van de natuur, ja, zelfs die van God ontfutselen... hiervoor hoeft men slechts een doorsnee tiener te observeren. De mens wil vrij-breken, zonder zich te realiseren wat de consequenties van de grenzeloosheid zullen zijn.

In het paradijs is het veilig, maar de mens is een dier, een roofdier zelfs, dat niet gemaakt is slechts voor veiligheid. De wereld is gevaarlijk. Daarom is ons gehele wezen afgestemd op die prehistorische gevaren die zich overal schuilhielden voordat wij nederzettingen bouwden, als veilige havens om dit "kwaad" op relatieve afstand te houden. Iets in ons wil zichzelf echter bewijzen, het kan geen weerstand bieden aan de verlokking; het wil de confrontatie met het onbekende aangaan.

Olaus Magnus - Carta Marina (detail); voorbeeld van het 'hic sunt dracones' fenomeen

We willen het terrein verkennen waar ongekende dreigingen zich schuilhouden, omdat er sprake is van even glorieuze beloningen. Er gaat een onweerstaanbare fascinatie uit van het onbekende gebied waarvan men hoort dat er draken zijn: "hic sunt dracones", want de draak bewaakt naar men zegt een eeuwenoude schat. Dus neemt Eva een hap van de appel, en ook Adam wordt verleid zijn

bewustzijn te verruimen. Die geestverruiming echter is niet alleen goud dat blinkt.

Eliphas Levi - Baphomet -- het dier in meditatiepose -- symbool van onze dierlijke aard, maar ook het bewustzijn dat ons van andere dieren onderscheidt

De slang in de tuin van Eden is wel beschreven als een aspect van de duivel, met de kracht op onze nieuwsgierigheid in te spelen, ons de moed in te praten dat wij meer aankunnen dan we denken.

Het verlokt met de belofte van onbekende beloningen, verleidt en daagt uit - gevaar of zelfs immoraliteit worden als wenselijk of heroïsch geschetst. En ook al is de mens gedoemd keer op keer van de appel te eten, toch brengt deze plotselinge bewustwording steeds weer een enorme schok met zich mee. Wij willen voor onszelf met recht het goede, maar de appel brengt niet slechts kennis van het goede, maar ook van het kwade. De medaille heeft altijd twee zijden; vandaar de vreemde versplintering van Lucifer als duivel en ochtendster.

Giovanni di Pietro Faloppi - Het Inferno (detail)

De bewustwording van onze eigen dierlijke natuur en het onvermogen om de natuur om ons heen te bevatten of controleren heeft evenzoveel helden doen transcenderen als welke ten onder

zijn gegaan. De nieuwsgierigheid van menig held drijft hen het onbekende duister keer op keer te doen verlichten, of om zoals Pandora het vat te openen; pandemonium is het gevolg. Hoe ver kan ik gaan? Verder dan dat mijn ouders zeiden dat ik kon gaan? Verder dan alle waarschuwingen van alle leraren die mij probeerden te behoeden van de onafwendbare catastrofe waarvan zij zeiden dat het mij zou overmeesteren? -- Ja, dat kan, maar als het vat eenmaal geopend is kan het niet meer gesloten worden. De lichtbrenger verlicht het duister, en de vreselijke diepten van de natuur worden geopenbaard in dit paradoxaal duister licht. De chaos, die prehistorische wirwar van verwarring, pijn, ellende en waanzin openbaart zich plotseling ten volste. Een waar "chaoskampf", een strijd tegen chaos voltrekt zich. Zal de held opgewassen zijn tegen de confrontatie? En eenmaal door de nacht te zijn gegaan komt hij ook nog eens zichzelf tegen, waar hij mee in het reine zal moeten komen.

Het duister wordt verlicht -- in dit verlichte duister wordt het grootste lijden, de meest intense schuld en schaamte zichtbaar, een tergende onzekerheid waarvan wij niet eens wisten dat deze bestond… bovendien kunnen we niet langer vluchten, want hoe ver we ook vluchten, het zit vanaf dan ook in onszelf. In het diepst van ons wezen liggen onpeilbare gruwelen verscholen met de kracht als een dodelijke basilisk ons te doen verstenen. Het is als wanneer men wordt gebeten door een slang en op dat moment de realisatie toeslaat dat de dood onafwendbaar is; zo worden wij ons bewust van onze zwaktes, onze sterfelijkheid. Er is geen weg terug… want waar we ook gaan, we kunnen de haast traumatische herinnering aan die vreselijke realisatie niet zomaar van ons afschudden — behalve door het heldhaftig te integreren in ons bewustzijn. Een proces van zuivering is nodig om de “zwart geblakerde aarde” - die ons plotseling toeschijnt als een

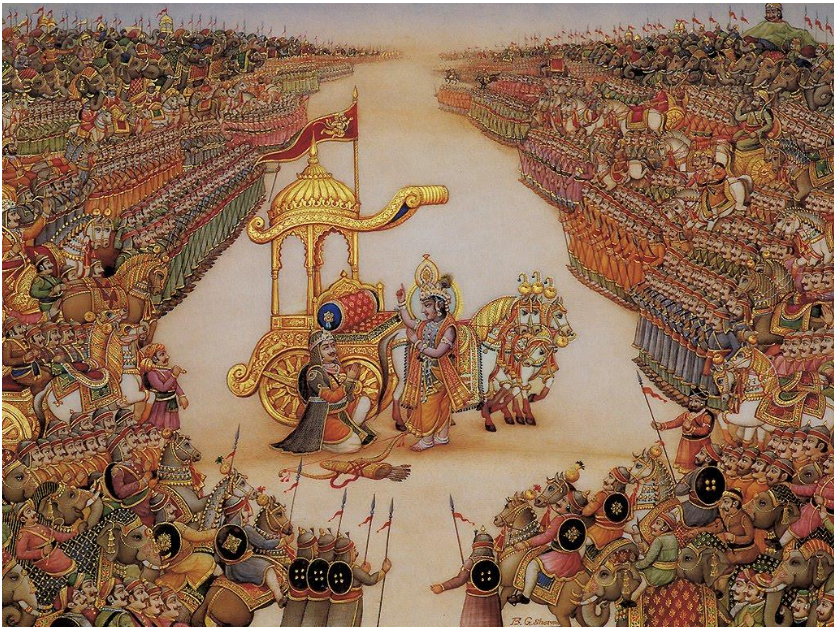
grenzeloze hel - opnieuw te leren zien en waarderen als de meest waardevolle steen die bestaat.

William Adolphe Bouguereau – Oreste's Spijt

We kunnen de gruwelen en wreedheid van de wereld alleen begrijpen door diep in onszelf te kijken, en te zien wat er voor nodig zou zijn om onszelf tot zulke wandaden te drijven. De waanzin van de wereld moet worden toegeëigend als iets dat ook wij in ons meedragen, zodat we het leren begrijpen en mogelijk kunnen integreren. Zonder integratie van de duisternis geen licht; men kan er niet van weglopen. Het eenmaal geziene is als op het netvlies gegraveerd, in de herinnering blijft het spoken, als spookbeelden en trauma's, diep binnenin de psyche, tot de mens de moed vindt opnieuw de confrontatie aan te gaan met dit monster. Durft de held zijn innerlijke demon onder ogen te komen? Durft hij ermee in gesprek te gaan? We kunnen prettig luisteren naar hen die het met ons eens zijn, die ons naar de mond praten en ons alleen over de bekende weg vertellen. Wanneer

echter een gesprek gevaarlijk wordt, wanneer de meningen als zwart en wit uiteen beginnen te lopen, dan leert men iets nieuws.

Krishna instrueert Arjuna op het slagveld van Kurukshetra tussen twee tegengestelde troepen

We kunnen de terreur van de wereld niet afdoen als niet-bestaand, we kunnen het niet wegstoppen. We kunnen ons gewoonweg niet afzijdig houden, want alleen een lafaard kruipt weg -- de held zet altijd door. Dit is bijvoorbeeld de les die besloten ligt in het eerste hoofdstuk van de Bhagavad Gita, wanneer Arjuna aan Krishna vraagt waartoe hij moet strijden... het leven moet beleefd worden.

De held is echter uitgerust met de kennis om het werk te volbrengen. Zijn verstand, waarvan hij daarvoor - zoals Carl Jung opmerkt - wellicht niet wist waarvoor hij het bezat, staat hem bij om vanuit deze "zwartheid" (nigredo zoals de alchemisten het noemden) langzaamaan weer vormen te destilleren. Het opnieuw ordenen van de versplinterde samenhang is het legendarisch magnum opus van de alchemisten.

Vanuit deze "duistere nacht van de ziel" wordt een licht geboren, er is een positieve uitwerking van het onder ogen komen van het "oertrauma" -- de held is niet langer naïef. Hij is niet langer geheel zelfzuchtig en respectloos want hij realiseert zich dat er dingen grootser zijn dan hemzelf. Er zijn dingen machtiger dan de mens waarvan men doorgaans geen weet heeft. De held heeft voorbij de grenzen van het bekende gekeken, gezwommen in de wateren van Lunaria, een nachtelijke zeereis gemaakt, opgeslokt als hij was door de walvis... Hij heeft het onbekende monster gezien en heeft het er levend van afgebracht.

Het reptiel met de kracht te verstenen verandert langzaam in een herinnering die de held voor eens en altijd een kompas op de weg zal zijn. Het duister verandert in een lantaarn die hem het ware pad toeschijnt dat hij moet bewandelen. De toorn Gods, het grote visioen: de herinnering aan de oerstaat waaruit alles zich in het begin der tijd begon te onderscheiden zal de held niet snel vergeten. Hoe hij gedesoriënteerd raakte, verdwaald in materie en geest als in een doolhof, hoe werkelijk alles haar samenhang verloor... Hij zal de samenhang van de kosmos leren vereren als een manifestatie van het goddelijke, als een begrensdheid waarbinnen een heilige samenhang heerst. En, ook al is er evenzoveel wanorde, die vreselijke chaos die hij in de diepste nacht heeft aanschouwd is slechts nog herinnering, het is

overwonnen. Binnen de grenzen van dit universum weerklinkt de universele muziek, een alomvattende samenklank, en of het nu tot tevredenheid of wanhoop leidt, het is beter dan het alternatief dat hij zag.

De groene leeuw verorbert de zon, illustratie uit het alchemistisch manuscript rosarium philosophorum -- symbolische representatie van de overweldigende gevolgen van bewustwording (door middel van het "licht" der bewustzijn) van de wrede zijde der natuur

Kali, tegelijkertijd demon en godin, woest krijger en vereerd als moeder van het universum. Zij was de enige die de opperdemon Raktabija (chaos) wist te verslaan

Het aanbrengen van enige orde in onze omgeving dat de planeet leefbaar wordt, en het is dankzij orde in onze waarneming dat wij überhaupt kunnen waarnemen. Zonder de nodige samenhang in onze waarneming zouden wij die orde niet kunnen aanbrengen in onze omgeving, noch in ons denken; bewustzijn zou zelfs niet mogelijk zijn, laat staan zelfbewustzijn. In dat licht is het dus niet vreemd dat dit ene epische verhaal keer op keer herhaald wordt: de strijd tussen orde en wanorde en de overwinning van kosmos op chaos.

De "Rode Koningin" uit de Aurora Consurgens -- representatie van de oermoeder (moeder natuur) in haar duistere en lichte aspect

Sommige dingen zijn onuitspreekbaar, ze zijn alleen te ervaren. De ervaring van de onuitspreekbare terreur der bewustwording, met name die van de aanvankelijke chaos die ten grondslag ligt aan

alle orde, is, zoals Carl Jung schreef, "genoeg om elke zondaar te bekeren". Zo wordt het duistere gebeuren tegelijkertijd de hemelse verlichting (van duister) waar de zoeker zo lang naar streefde -- wat hij werkelijk verlangde was om het onbekende duister in hemzelf te trotseren, opdat het hem niet langer domineren zou. Hij wilde in zichzelf een held herkennen, wat nodig was om zichzelf te leren waarderen, en de natuur onthulde hem haar geheim: zij is tegelijkertijd gruwelijk meesteres, alsmede manifestatie van het hoogste goddelijke principe.

Zo verandert een zoeker in hij die vond. De held zal zichzelf voor eens en altijd leren zien als een vechter die waardig was deelgenoot te worden van de meest geheime kennis -- hij mocht ons aller voorouder leren kennen in al haar luisterrijke verschijningsvormen.

Complementariteit van tegengestelde principes

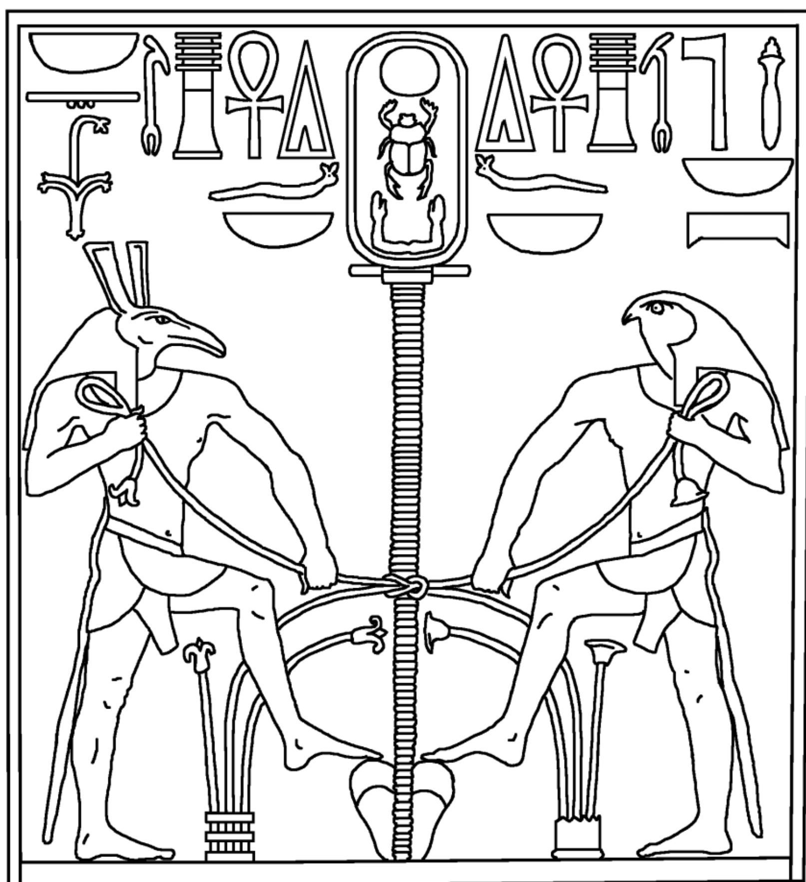
De strijd tussen Horus en Set is een mythologisch verhaal uit Oud Egypte waarin beide figuren strijden om heerschappij. Zij symboliseren twee tegengestelde krachten die elkaar aanvullen, zoals waarneembaar door het gehele gemanifesteerde universum, bijvoorbeeld het contrast tussen duister en licht, pijn en plezier, of wanorde en orde.

Van links naar rechts: Set, Osiris, Horus

Gebaseerd op de nu bekende informatie waren Osiris en Isis als

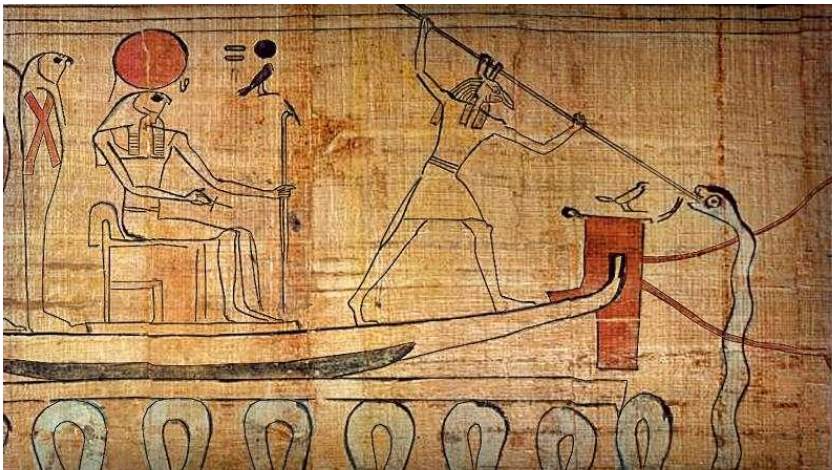
een soort Koning en Koningin onder de Oud Egyptische goden en werden lang vereerd. Zij werden gezien als vader en moeder van de farao, gerelateerd aan de aarde, vruchtbaarheid en hergeboorte. Samen brachten zij een zoon voort welke bekend staat als Horus. Set was een broer van Osiris en Isis.

Set en Horus strijden om heerschappij

Het verhaal gaat dat zowel Set als Horus de troon wilden bestijgen als opvolger van Osiris, waardoor een lange strijd ontstond. In dit verhaal is Set de beschermheer van Opper-Egypte en Horus de beschermheer van Neder-Egypte. Horus - vaak afgebeeld als valk - gaat de strijd aan met het "Set-beest", een wezen dat lijkt op allerlei dieren maar er geen in het bijzonder voorstelt.

Horus wordt naar voren gebracht als een heer van de lucht en de donkere vruchtbare aarde. Set is heer van de onderwereld en de onvruchtbare woestijn. Zij representeren twee tegengestelde krachten. Beiden worden vaak afgebeeld met een was scepter in hun handen, symbool van macht. Horus wordt afgebeeld met de pschent: een combinatie van de witte en rode kroon, unificatie symboliserend, terwijl Set geen kroon draagt.

Ra en Set op de zonneboot, strijdend tegen Apep (of Apophis), serpent der chaos

Horus en zijn oog (het oog van Horus) symboliseren hoogst-

waarschijnlijk iets als het geestesoog, het geweten, terwijl Set meer gewetenloosheid symboliseert, met alle destructieve gevolgen van dien.

Set was echter geen heer van chaos, wat duidelijk wordt in de afbeeldingen waar hij de zonnegod Ra in de hemelse boot bijstaat in zijn strijd tegen de serpent der chaos, Apep. Horus en Set als twee tegengestelde krachten lijken daarom meer de balans tussen orde en wanorde te symboliseren; beiden onderdeel van de samenhang van de kosmos die de chaos buitensluit. Eén theorie over dualiteit stelt dat we een fenomeen alleen kunnen kennen door het contrast dat het vormt met een ander "tegengesteld" fenomeen. Contrast is in die zin essentieel voor waarneming.

Tegenstellingen vullen elkaar aan. Orde en wanorde hebben elkaar nodig zodat de dingen niet volledig stagneren of totaal ontsporen. De verantwoordelijkheid van de Farao is om de extremen te verenigen en een balans te vinden tussen tegengestelde krachten.

Hiervoor hoeven wij alleen naar de maatschappij te kijken. Te veel orde, zoals in een dictatuur, en mensen worden beroofd van hun vrije wil. In veel gevallen zijn revoluties het gevolg. De van buitenaf opgelegde rigide orde van een dictatuur stemt echter net zo ontevreden als een volledig wetteloos, anarchistische samenleving, waarin alleen het recht van de sterkste geldt en alles geoorloofd is.

De mens heeft behoefte aan een zeker gevoel van orde, voorspelbaarheid en veiligheid. Wij hebben structuur nodig, maar niet te veel, want wij willen vrije wil kunnen uitoefenen en onze eigen keuzes maken. We willen echter ook niet volledig

onderworpen worden aan de wil van anderen, dus enige wetmatigheden zijn gewenst. Zo houden de mogelijkheid tot orde en wanorde een beschaving in balans.

Zo is het ook met de strijd tussen Horus en Set, geweten en gewetenloosheid, orde en wanorde, goed en kwaad, etc. Het is dankzij dualiteit dat de mens niet alleen in staat is waar te nemen, zich te oriënteren, bewust te zijn, etc., maar ook om een keuze te kunnen maken. Contrast waarborgt keuze, en dus onze vrije wil.

Set en Horus zegenen de Farao

Dualiteit kan worden gezien als onderscheid, en onderscheidingsvermogen is dé essentiële eigenschap van het fenomeen dat wij bewustzijn noemen. We kunnen ons vele dualiteiten voorstellen, zoals licht en donker of dag en nacht. Als we op deze gedachtegang voortborduren komen we al snel tot de

conclusie dat deze dualiteiten niet geheel op zichzelf bestaande fenomenen zijn.

Behalve dat we het één kennen door het contrast dat het vormt met het ander - een fenomeen dat we complementariteit noemen - zijn er vele gradaties van bijvoorbeeld donker en licht. Een etmaal kent talloze momenten en de concepten dag en nacht zijn kunstmatige opdelingen die wij voor het gemak hebben bedacht. Donker en licht, dag en nacht etc., vormen een spectrum, of, een spectrale eenheid – een dualiteit wordt zo tot eenheid.

Een verkenning van kosmogonische creatiemythen

Luisterrijke mythen over het begin van ons universum zijn door de geschiedenis van de mensheid over de hele wereld ontstaan. In dit stukje tracht ik een zekere samenhang binnen deze verhalen te ontdekken.

Vóór het begin was *Ayin*, "niets-heid", leert de Kabbala. Dit staat in contrast met de term *Yesh*, het bestaan van iets. De *Ein Sof* ("zonder grens en naam") wordt naar voren gebracht als de Godheid voor het bestaan van enig gemanifesteerde, een oneindige en onbegrensde eenheid voorbij elke beschrijving. In het Kabbalistische geschrift dat bekend staat als de 'Zohar' vinden wij de volgende passage:

"In den beginne was Ein Sof, het op zichzelf bestaand oneindige begin, zonder gelijkenis of reflectie; de onbegrijpelijke, onkenbare Ene, de Koning der Koningen en Heer der Heren. [...] Het tijdperk der creatie en manifestatie was eindelijk gekomen. Het oer-punt - de nucleus - ontstond. Hieruit emaneerde en verspreidde zich de primaire substantie, de grenzeloze fosforescerende ether, licht in natuur, vormeloos, kleurloos; geen zwart, groen of rood. Hierin [de oer-materie], latent maar vol potentie, zoals in een machtige baarmoeder, lagen de veelvoud aan prototypes en ontelbare vormen van alles nog onafzonderlijk, ononderscheidbaar. Door de geheime en stille actie van de heilige wil, vanuit dit prehistorisch stralende punt spreidde de vitale levenschenkende vonk zich uit, welke, het grootse doordringend en binnen de oceaan der vormen werkend, de ziel van het universum werd; de fontein en oorsprong van al het wereldse leven, van haar beweging en

bestaan, en welke in haar natuur, essentie en geheime werkingen ongrijpbaar blijft, onbegrijpelijk en ondefinieerbaar."

Het allerhoogst goddelijk wezen of principe, vormeloos en zonder eigenschappen, bundelt als eerst zijn *Ohr Ein Sof* (oneindig licht) tot een punt -- de oneindigheid van het primordiale licht wordt begrensd, een "nucleus" creërend. Dit begrenzen of samentrekken van het oneindige licht staat in de Kabbala bekend als *tzimtzum:* het ontstaan van een ruimte waarbinnen de creatie tot stand kan komen. De aanvankelijke oneindigheid wordt een grens opgelegd zodat het ontstaan van eindige en afgebakende fenomenen mogelijk wordt.

In mythen van over de hele wereld vinden wij dit idee van een nucleus terug. Vaak splitst het zich of word gesplitst:

In de Vedische literatuur wordt het begin van ons universum geschetst als een kosmisch ei, *Brahmanda*, en bestaat uit een samenkomst van de woorden *Brahma* (de schepper) en *anda* (ei). In de Rig Veda wordt die bron van de natuur *Hiranyagarbha* genoemd, wat zoveel als "gouden foetus" of "gouden baarmoeder" betekent.
In de Vedische Upanishaden wordt verteld hoe de Hiranyagarbha zich in twee delen splitst: hemel en aarde. In het Finse werk 'Kalevala', gebaseerd op oude volksvertellingen, lezen wij: "De onderste helft van één ei transformeerde en werd de aarde beneden; de bovenste helft transmuteerde en werd de hemel boven." En natuurlijk lezen wij in de Bijbel in Genesis I: "In den beginne schiep God den hemel en de aarde."
In de mythen die zijn ontstaan uit de mysterie-cultus rondom Orpheus wordt ook gesproken over een ei, dat het *Orfisch Ei* genoemd wordt. Een slang is om dit ei gewikkeld, waarschijnlijk

Phanes of Protogonos - de tweeslachtige godheid - bevindt zich tussen twee helften van het Orfisch Ei, temidden van een mandorla met representaties van de tekenen van de dierenriem

symbool van de dualiteit dat het vormt met het aanvankelijk oneindige waaruit deze kiem der kosmos is ontstaan. Uit het ei - dat in tweeën breekt - ontstaat de tweeslachtige god *Protogonos*, een wezen van duale aard dus, die als "eerstgeborene" het universum baart.

In een Chinese mythe waarvan over de oorsprong nog wordt gespeculeerd wordt een soortgelijk gebeuren beschreven, dat in het licht van dit alles heel interessant is. Het stelt:

In het begin is er niets behalve een vormeloze chaos, welke samensmelt tot een kosmisch ei. Binnen dit ei worden de tegengestelde principes yin en yang in balans gebracht, waarna er een wezen genaamd Pangu wakker wordt en het in tweeën breekt. Hij scheidt als eerst hemel en aarde.

Wat hier van belang is, is dat de aanvankelijke oneindigheid - in dit geval een chaos - alles in potentie bevat, alleen ongevormd en zonder grenzen, in feite net zoals het Ohr Ein Sof. Zowel het oneindige licht als het oneindige "duister" (chaos) bevatten alles in potentie. Deze oneindigheid wordt gebundeld of afgebakend. In beide gevallen wordt een begrensdheid bewerkstelligd zodat het universum (de kosmische samenhang) hierbinnen kan ontstaan. In het oneindige was alles in potentie al aanwezig, maar het was niet samenhangend aangezien er geen grenzen waren. Zonder grenzen geen onderscheid, en zonder onderscheid geen fenomenen die in relatie tot elkaar samenhangend kunnen zijn -- laat staan waarneming van het een of ander. Alleen binnen het begrensde (kosmos) is het mogelijk dat een samenhangende veelvuldigheid ontstaat die tevens waarneembaar is.
Het ei in de Pangu mythe kunnen wij zien als de eerste samentrekking, tzimtzum. In de Zohar lezen we dat dit bij gratie

van de "heilige wil" transformeert. Dit komt ook hier terug: het ei weerspiegelt een afgebakende reflectie van de chaotische verstrengeling van alles, en deze wirwar wordt (zoals het *Tohu Wa Bohu* van de Bijbel) eerst "in balans gebracht". Yin en Yang (de primaire tegenstellingen) worden uitgebalanceerd en er ontstaat een duidelijke balans tussen tegengestelde krachten binnen de aanvankelijk nog chaos weerspiegelende afbakening.
Wanneer een perfecte balans is bereikt en deze krachten een symmetrisch complementaire eenheid vormen, breekt Pangu het ei in twee. Hierdoor verwordt de complementariteit tot een zeker "in strijd zijnde" dualiteit, zodat een waarneembare veelvuldigheid kan ontstaan.

Het eerste principe van alles hoeft niet altijd een godheid te zijn. In het originele taoïstische meesterwerk ‘Tao Te Ching’ van Lao Tse lezen wij ook dat er “iets” was, zonder eigenschappen en toch compleet, geboren voor de hemel en aarde, wat hij het *Tao* noemt. Het Tao is stil, vormloos, alleen en onveranderlijk. Lao Tse schrijft in zijn creatiemythe (Tao Te Ching 42), die we wellicht eerder een kosmogonische of haast mathematische theorie kunnen noemen:

"Tao produceerde één, één produceerde twee, twee produceerde drie, drie bracht alles voort."

Dit “een” van de Tao Te Ching is niet het eerste wezen of principe, aangezien de Tao het voortbracht, en is kennelijk gelijkend aan de ruimte die ontstond na de Kabbalistische tzimtzum, het kosmisch ei, de gouden baarmoeder, etc. Deze creatie van “één” impliceert automatisch de “twee” -- het eerste onderscheid komt zo namelijk te bestaan, in dit geval tussen de afgebakende ruimte en dat wat zich erbuiten bevindt. Deze begrensde ruimte splitst zich tevens uit noodzaak in twee, anders zou het voor altijd homogeen blijven

en in essentie niet verschillen van de onbegrensdheid. Dit is het "twee produceerde drie", omdat deze splitsing van de afgebakende ruimte in twee (binnen het "één") een tweede en derde deel produceert. Door deze tweede splitsing - twee en drie creërend - ontstaat een spectrum waarbinnen tegengestelde fenomenen in vele gradaties vermengingen aan kunnen gaan, veelvuldigheid faciliterend.

In een anoniem alchemistisch traktaat komen wij de volgende creatiemythe tegen, welke al deze mythen schijnt samen te vatten. Het lijkt onwaarschijnlijk dat de auteur op de hoogte was van alle bovengenoemde teksten.

"Dit is het verhaal van iets, het eerste niet-niets dat nog ongedifferentieerd was. Alles dat hier daarom van gezegd kan worden is dat het iets, in plaats van niets was. Het was één ding dat alles was. Er kan werkelijk geen definitie van zijn, want definities bestonden toen nog niet. Er was niets om te definiëren behalve dat ene ding, het was ondefinieerbaar en definieerde niet. Alleen dit was, en het was het begin, al kan er zo niet over gedacht worden, want er was geen eind in contrast met dit begin, en de tijd bestond toen nog niet. Het had nog geen dimensies. Hierdoor gebeurde er nooit iets en veranderde er ook niets, het was helemaal alleen, op zichzelf en onbewust van zichzelf, want het kon zichzelf met niets vergelijken.
Uit noodzaak, op wonderlijke wijze, gebeurde iets onbegrijpelijks: het splitste in twee, of wellicht dupliceerde het. Hoe dan ook, de één werd zo twee, al was de twee nog niet werkelijk twee, maar er waren twee dingen die precies hetzelfde waren. Er waren toen twee instanties van de originele eenheid.
Aangezien beide dingen volledig identiek aan elkaar waren leek het echter net alsof er nog maar één ding was. Als het originele

ene voor eeuwig zichzelf zou splitsen of dupliceren, identieke delen of kopieën producerend, dan zou het geheel voor altijd zelf-gelijkend blijven, en nooit veranderen of bewust worden.
Uit noodzaak, op wonderlijke wijze, gebeurde toen voor de tweede maal iets onbegrijpelijks: de originele oer-materie splitste in twee delen die niet hetzelfde waren, maar onderscheidbaar van elkaar; de eenheid splitste dus niet in twee identieke delen, maar in twee helften.
Aangezien er buiten dit "iets" slechts niets was moest het zich binnen de grenzen van diens eenheid in twee splitsen. Deze delen zouden hier en daar splitsen, misschien loskomen en samenkomen op enigszins onvoorspelbare wijze, op cumulatief groeiend verscheidene manieren.
De eenheid werd twee, twee werd drie. Door het splitsen, combineren, dupliceren en arrangeren, geleid door de nodige willekeurigheid, ontstond toen plotseling een oceaan van haast oneindige mogelijkheden. De fenomenen van het universum werden toen geboren."

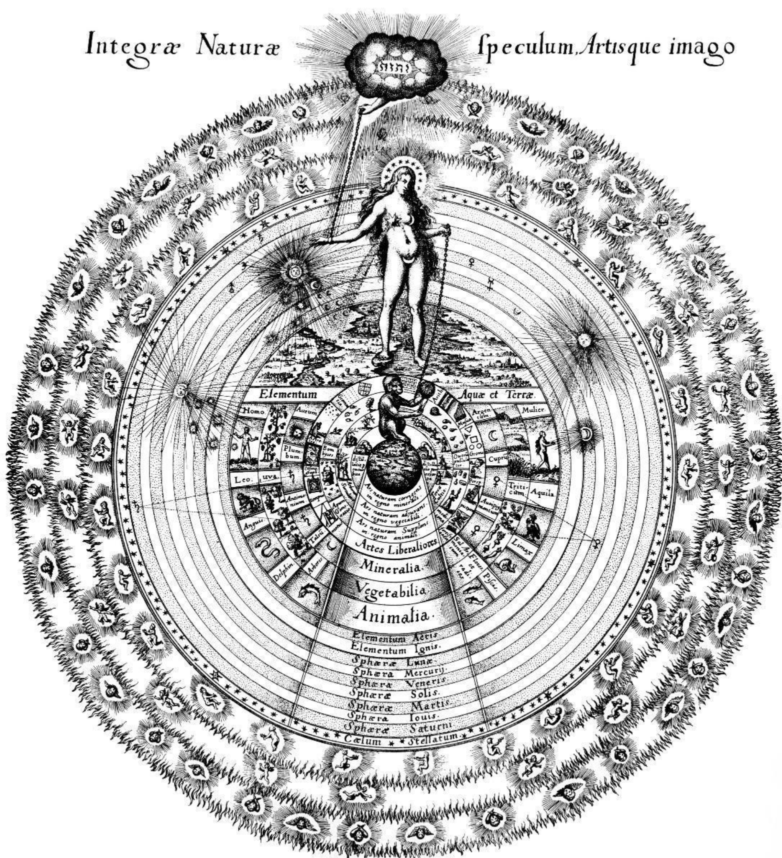
De veelvuldigheid herleiden tot samenhangend geheel

In het vorige hoofdstuk zagen wij hoe de aanvankelijke eenheid werd opgesplitst. Binnen deze "twee-heid" zijn de tegengestelde principes nog complementair, hun “in strijd zijn” gebeurt pas wanneer zij worden gescheiden als twee polen binnen een derde tegenover elkaar komen te staan, een spectrum creërend. Dit verzorgde uiteindelijk de veelvuldigheid aan verschijnselen.

Door de filosofie, allerhande mythologische verhalen en beschrijvingen van spirituele ervaringen loopt een motief dat wel de *synthese* of *het bijeenbrengen van tegenstellingen* wordt genoemd. Dit kan worden gezien als een soort omgekeerd proces van opsplitsing, namelijk een van vereniging.

De alchemie was een proto-wetenschappelijke traditie welke enerzijds het begin van de scheikunde inluidde, anderzijds was het een spirituele filosofie. Er wordt gezegd dat het woord zoveel betekent als: "het proces van transmutatie voor het bijeenbrengen van, en vereenzelvigen met, de heilige originele vorm." De taak van de alchemist was om de waarneembare veelvuldigheid der verschijnselen van dit universum opnieuw te herleiden tot hun aanvankelijke eenheid. Zij zochten in dit kader naar een basisprincipe waar alles tot terug te brengen was, wat zij de prima materia - of primaire substantie - noemden.

Door de kracht van diepe contemplaties omtrent de aard van deze primaire substantie ontstond vanwege een "duistere nacht der ziel" allereerst een proces van verrotting -- nigredo. De "zwart

Illustratie van de Anima Mundi (psyche van de kosmos) door Robert Fludd - de materie als samenhangende en bezielde eenheid

geblakerde aarde" die ontstond moest een zuiveringsproces doorlopen om weer vruchtbaar te worden, door middel van het splitsen of deconstrueren en opnieuw bijeen brengen of samenvoegen van tegenstellingsparen. Dit respectievelijk scheiden en verenigen van dualiteiten - het *conincidentia oppositorum* of synthese der tegenstellingen – vormt een

belangrijk onderdeel van het alchemistisch gedachtegoed. De alchemist leert inzien dat materie en geest twee verschijningsvormen zijn van één fenomeen; niet alleen dat, maar ons bewustzijn is opgebouwd uit materie, en de materie is bezield. Dit idee wordt gesymboliseerd door de figuur van de Anima Mundi -- de wereldziel of “psyche van de kosmos”.

In de alchemie komen wij het idee van de filius philosophorum (zoon der filosofen) tegen, welke als symbool een vereniging van, of punt tussen bewuste en onbewuste inhouden binnen de psyche van de alchemist lijkt te symboliseren. Dit aan het idee van een Logos verwante figuur is het kind van het alchemistisch koningspaar. De zoon van de filosofen wordt in geschriften beschreven als hermafrodiet en vaak vergeleken met Mercurius, die zowel gif als medicijn was (kijk naar zijn staf: caduceus, de door slangen omwikkelde staf), en welke de alchemist als 'psychopomp' door de onderwereld leidt. De confrontatie met de diepere lagen van de onbewuste geest heeft namelijk de kracht om de bewuste persoonlijkheid te "overspoelen" met inzicht, hem onder te dompelen in een "nachtelijke zeereis", hem tot waanzin te drijven… maar het onder ogen komen en overwinnen van deze "draak" draagt in zich de kiem van een spirituele hergeboorte, als een dageraad na een lange duistere nacht.

Het symbool voor de planeet Mercurius werd in de alchemistische geschriften gebruikt voor het element kwikzilver, en is verwant aan het wezen Mercurius. We zien dit terug in het feit dat kwikzilver óf solide (materie) óf vloeibaar (geest) kan zijn, het ene kan in twee vormen bestaan, zoals Mercurius als hermafrodiet of zoon der filosofen. Het element kwikzilver is giftig, maar wordt ook gebruikt om goud te isoleren uit gouderts. Het is waarschijnlijk daarom dat dit element zo een belangrijk symbool

werd binnen het alchemistisch streven; van lood goud maken werd namelijk gezien als het aardse doel van het alchemistisch werk. De geestelijke variant verwijst doorgaans naar het gif der waanzin of ervaring van chaos die wordt gezuiverd tot “filosofisch goud”.

Egbert van Heemskerck - een alchemist in zijn studeerkamer

Een belangrijk idee binnen de alchemie is het aforisme "zo boven, zo beneden", dat stamt uit de 'Smaragden Tafel', een werk vaak toegeschreven aan Hermes Trismegistus. Over de betekenis is veelvuldig gespeculeerd maar de meest voorkomende interpretatie is dat de binnenwereld (microkosmos) en buitenwereld (macrokosmos) reflecties van elkaar zijn, elkaar weerspiegelen. De binnenwereld van de mens kan niet los van "het andere" (het omringende universum) bestaan, en door dit

Afbeelding van de alchemistische ‘Rebis’ (duale materie)

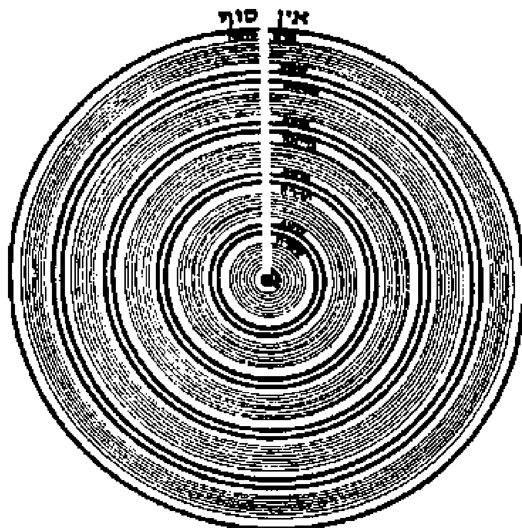
inzicht worden beiden een samenhangend geheel, een kosmos. Het verenigd wereldbeeld als idee wordt 'Unus Mundus' genoemd: één wereld. Als eindproduct van het alchemistisch opus ontstond de "steen der filosofen" – waarschijnlijk symbool voor de aarde als

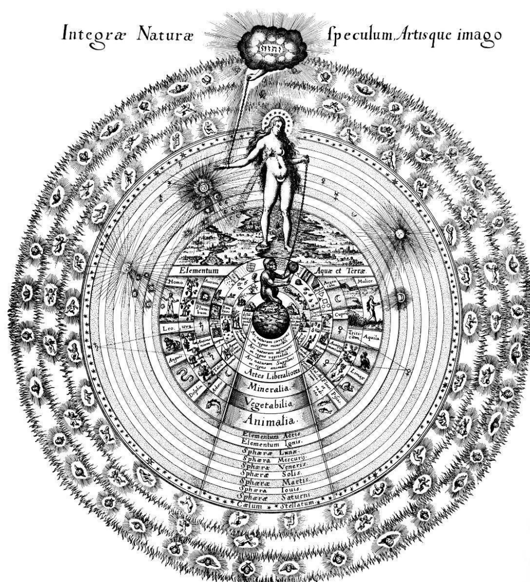
“bezielde steen”. Een andere term voor de laatste stap in het werk was dan ook ‘projectie’, waar de alchemist zijn gezuiverde wereldbeeld - dat ontstond bij gratie van contemplatie - projecteert op de natuur om hem heen, waardoor alles bezield en van betekenis doordrongen raakt. In dit wereldbeeld is de natuur de "onthulde" godheid (materie), het middel via welke de "verborgen god" (geest) zichzelf kenbaar maakt aan de mens.

In de middeleeuwse alchemistische geschriften vinden we dan ook interessante afbeeldingen van een wezen gelijkend aan de tweeslachtige zoon der filosofen, maar in symboliek heeft het een net wat andere connotatie. Dit is de kroon op het werk, om het zo te zeggen -- een androgyn composiet koningspaar dat als *Rebis* bekend staat. Het woord Rebis komt van het Latijnse 'res bina', dat duale of dubbele materie betekent, een samenvoeging van de koning en de koningin van de alchemie. Het realiseren van het "verenigd koningspaar" was het doel van het magnum opus (groot werk), namelijk het heilig huwelijk van tegenstellingen: de Koning en Koningin, God en de natuur, of psyche en materie.

"the mind's eye" – een representatie van het geestesoog dat vanuit wanorde de orde schept, dat een kosmos in chaos kan zien

אין סוף

Integræ Naturæ
ſpeculum Artisque imago
Elementum
Aquæ et Terræ
Homo
Aurum
Argentum
Mulier
Plumbum
Cuprum
Leo
uva
Triticum
Aquila
Anguis
Limax
Delphin
Arbores
Pisces
Ars naturam corrigens in regno minerali
Ars naturam adjuvans in regno vegetabili
Ars naturam Supplens in regno animali
Artes Liberaliores
Mineralia
Vegetabilia
Animalia
Elementum Aëris
Elementum Ignis
Sphæræ Lunæ
Sphæra Mercurij
Sphæræ Veneris
Sphæræ Solis
Sphæræ Martis
Sphæra Iouis
Sphæræ Saturni
Cœlum Stellatum

Creatiemythe

“Vereer niet mij, maar de natuur:
De Godin van de manifestatie —
Zij is het die jullie liefde verdient,
Mijn creatie, vereer mijn creatie.”

– God

In den beginne, nog voor het begin van onze kosmos: de Allerhoogste bestond voor zover Het wist altijd al en was alles — een stralend homogeen bewustzijn. Licht in essentie — eeuwig, vormloos en oneindig in aard. Het verlangde Zich te manifesteren, dus splitste toen in twee, het tegenovergestelde van Zichzelf creërend, het omcirkelend. Als geest creëerde Het dit lichaam voor Zichzelf – de oer-materie. Het wond zich om de oer-materie en verzegelde het binnen Diens bewustzijn. In deze vorm bestond alle substantie nog ongeordend en verstrengeld, het was tegenovergesteld aan Diens geestelijke aard.

De primaire substantie was een nog volledig ongeordende materie, bestaande uit een wirwar van elementen. Het één liep hierbinnen zo over in het ander dat niets ervan onderscheidbaar was, en toch waren binnen deze materie alle mogelijke fenomenen reeds in potentie aanwezig. In het midden plantte Het toen, als een zaad, een aanvankelijk leeg bewustzijn. Er ontstond een centrum zoals een zeepbel, afgebakend maar slechts ruimte bevattend -- dit werd de psyche van het universum. Te midden van de materie ontstond het eerste afgebakende bewustzijn.

Hoe ze was ontstaan wist ze niet, dat kon ze zich niet herinneren... enkel wist zij dat ze bestond, het eerste afgebakende bewustzijn.

Aanvankelijk was zij zich slechts bewust van leegte. Later pas maakte zij onderscheid tussen haar binnenwereld en dat erbuiten. Op het moment dat zij voor het eerst buiten zich keek echter slaakte ze een oerkreet! Ze keek en zag het chaotische gebeuren haar omringen aan alle kanten, zij: een eenheid in een zee van veelheid. Ze voelde een angst om in dit on-bewustzijn op te lossen, en dit werd de drijfveer van waaruit alles later is komen te bestaan.

Het wezen wist dat ze haar - door oer-materie omringd - bewustzijn zou moeten bewaken, wilde ze niet ten onder gaan. Opperste concentratie vergt dit, om ieder moment bewust te zijn, om alles te moeten aanschouwen. Daarom besloot zij te beginnen met haar werk om het onsamenhangende samenhangend te doen geraken. Dit zou zij doen door het in haar eigen wezen op te nemen, het hierbinnen te ontwarren en te zuiveren. Zo geschiedde het thans. Zij is de ziel van de manifestatie en doordringt het overal... materie en geest werden zo twee vormen van één verschijnsel.

De wand van haar cel is de rand van ons universum waarbinnen contrast en samenhang is komen te bestaan. Dit membraan van onze kosmische voorouder stond tussen dat wat binnen haar was, en de oer-substantie erbuiten. De kosmos wilde de materie buiten haar ordenen, dus ze nam het in haar op, samenhang er geleidelijk in aanbrengend, en dit doet zij totdat er steeds minder te kosmificeren valt, dit doet ze tot de chaos uiteindelijk geen wirwar meer zal zijn. Ze doet de potentie die in de materie verscholen ligt ontluiken binnen haar wezen, vanuit deze primaire substantie schept zij de verschijnselen, brengt ze tot leven, waar wij ook toe behoren.

Wij zijn geschapen in het evenbeeld van haar ziel, diep in ons bezielde lichaam ligt hetzelfde bewustzijn besloten: een leegheid voorbij de tegenstellingen, net zoals haar bewustzijn dat van de Allerhoogste reflecteert. Wij allen bezitten net zo een bewustzijn als de natuur: hoe het was vóór enig waarnemen van iets. Net zoals wij de omgeving in ons opnemen, van sensorische soep een microkosmos vormen, zo ook doet de macrokosmos zelf dat. Hoe wij die coherentie in ons denken aanwenden om orde aan te brengen, zo doet zij dat tevens. Wij zijn niets dan een weerspiegeling van haar grootsheid -- van haar streven om samenhang aan te brengen in dat wat onsamenhangend is.

Wanneer wij de kosmos in dit werk steunen - haar Grote Werk der kosmificatie - dan zal ze toenadering zoeken, dan zal ze ons steunen hoe dan ook, waar dan ook, onder welke omstandigheden dan ook. Ze leeft, deze kosmos leeft -- de natuur is één bezield wezen! En wij spiegelen haar strijd en streven tevens, want wij zijn net als zij. Alles wordt weerspiegeld in alles en wij kunnen niet zonder haar, maar ook zij heeft ons nodig als medescheppers, om haar werk tot wasdom te brengen. De aarde is hoogtepunt van haar samenhang -- wij zijn de zintuigen waardoor zij haar werk aanziet.

Als er zich dan niets meer binnen haar membraan bevindt dat ook maar enige ontwarring behoeft, en zij ziet dat haar werk compleet is, dan zal er een jubelzang klinken. De universele muziek weerklinkt dan door de kosmos -- en wanneer dat hoogste doel volbracht is, en die laatste dagen aanbreken... de tijd waarin binnen haar grootse wezen een universele samenhang heerst... dan zal zij kunnen loslaten, verlost raken... Wetende dat het goed is, dat het betekenis droeg en zin heeft gehad -- zij, maar ook wij, zullen in vrede kunnen rusten.

Daarom wordt in de alchemie gezegd: de godheid (psyche van de kosmos) is gevangen in de materie! Het is niet de mens die verlost moet worden... maar de godheid zelf wie bevrijding verlangt.

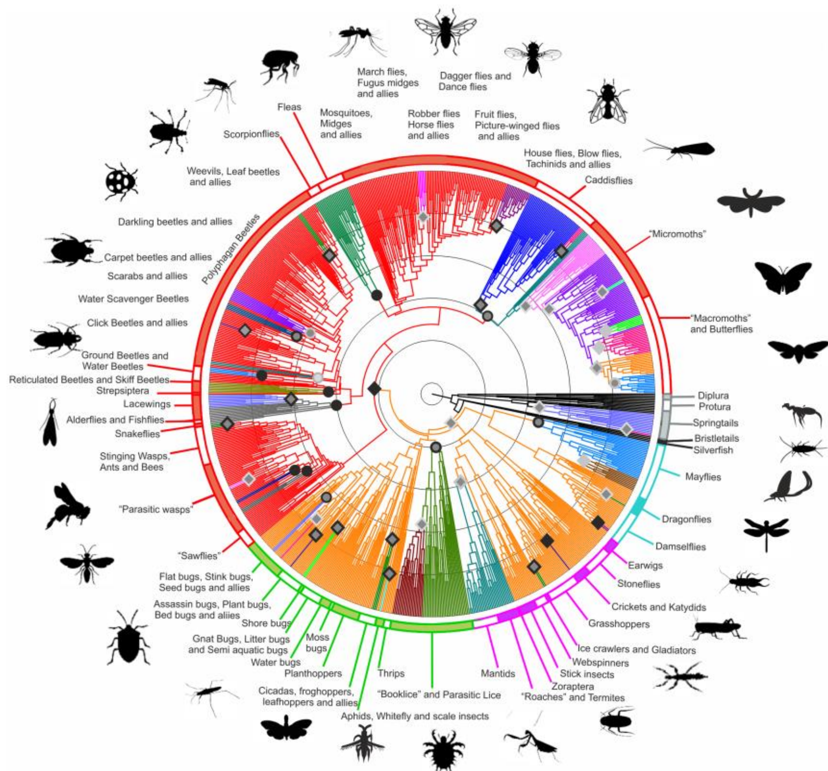
Solve & Coagula

Solve et Coagula is een alchemistisch gezegde, dat kan worden vertaald als ‘oplossen en stollen’, of ‘scheiden en verbinden’. Ik wil hier graag trachten de relevantie van dit gezegde uiteen te zetten.

Door de eeuwen heen zijn er vele betekenissen gegeven aan deze mysterieuze formule.
In psychologisch en spiritueel gedachtegoed wordt het vaak vertaald als: het oude moet sterven (oplossen) voor er iets nieuws kan ontstaan (verbinden). Men moet lijden, symbolisch sterven en ontbinden, waarna men als nieuw kan herrijzen.
In filosofisch denken komt naar voren hoe de mens geacht wordt zijn aanvankelijke indruk van de wereld te deconstrueren, om deze ontleding vervolgens opnieuw te ordenen of bijeen te brengen tot samenhangend wereldbeeld.
Betrekking hebbend op de alchemie als proto-wetenschappelijke traditie wordt het uitgelegd als het ontbinden en verbinden van bepaalde chemische stoffen om zo andere stoffen te verkrijgen, zoals we terugzien in de scheikunde.
Dit zijn drie interessante verklaringen waar wij wellicht nog een gedachte aan kunnen toevoegen.

In de wetenschap bestaat een probleem genaamd het “bindingsprobleem”, wat op zichzelf uit twee verschillende vraagstukken bestaat, welke het segregatie- en het combinatieprobleem genoemd worden.

Het segregatieprobleem heeft te maken met hoe stimuli worden gesorteerd. We kunnen ons een oersoep van indrukken voorstellen die contact maakt met onze zintuigen, waar deze omgezet wordt in sensaties. We ervaren dit universum echter

Het categoriseren en systematiseren van de veelvuldigheid aan verschijnselen is een gebeuren dat we terugzien in allerlei fenomenen, van mythologie tot wetenschap

doorgaans niet als één ding, maar als ontelbaar vele op zichzelf staande objecten en fenomenen, met allen een eigen vorm, kleur, geur, smaak, als verschillende geluiden, etc.
Hoe wordt al deze sensorische informatie opgedeeld? Hoe is het mogelijk dat deze oersoep zich opdeelt of "scheidt" (segregeert) tot verschillende, afzonderlijk waarneembare sensaties en objecten? Bijvoorbeeld: waarom ervaren wij geluid niet als kleur, of een aanraking als geur? De grote vraag van het

segregatieprobleem is dus eigenlijk: hoe is het mogelijk dat wij onderscheid kunnen maken binnen de oersoep van indrukken, en dat het alles niet slechts één grote psychedelische wirwar is?

We kunnen ons een schilderij voorstellen als een soep van sensorische data. Deze soep komt onze zintuigen binnen, in het geval van een schilderij bijvoorbeeld onze ogen, wanneer wij er alleen naar kijken. Toch wordt deze soep in ons bewustzijn "omgezet" tot het samenhangende beeld "schilderij". We kunnen de vorm van het schilderij zelf onderscheiden, het is bijvoorbeeld vierkant. Maar op het doek kunnen wij verschillende vormen onderscheiden, deze hebben bepaalde kleuren in verschillende gradaties, welke tevens doorgaans als afzonderlijk in beschouwing kunnen worden genomen. En toch nemen wij het schilderij tegelijkertijd waar als een samenhangende compositie waarin al deze vormen binnen het doek een relatie met elkaar aangaan, waardoor een voorstelling ontstaat – het vormt een geheel.
Zo is het ook met onze ervaring van de werkelijkheid, nu komen we aan het bij het combinatieprobleem. De grote vraag van het combinatieprobleem is eigenlijk: hoe worden al deze afzonderlijk waarneembare indrukken weer tot een samenhangende ervaring van de werkelijkheid, zelfs begeleid door allerlei subjectieve kwaliteiten die er ook deel van uit lijken te maken?

Dit alles doet denken aan het alchemistische solve et coagula. De oersoep van indrukken splitst zich op in afzonderlijk waarneembare objecten, gedachten, ideeën, concepten, etc; welke op de een of andere manier toch stollen tot een samenhangende bewuste ervaring die wij hebben. Ik denk dat dit "solve et coagula" op vele lagen en manieren als leidraad loopt door allerlei mythische vertellingen (bijvoorbeeld creatiemythen), terug te

vinden is in spirituele maar ook wetenschappelijke tradities, maar ook in de natuur zelf: als emergentie, wat ten grondslag ligt aan evolutie. Namelijk het steeds scheiden en samenkomen van patronen, wat leidt tot een zichzelf continu vernieuwend, immer samenhangender geheel.

